

Urząd Miasta Nowego Sącza

MOJA FIRMA w Nowym Sączu

Wydanie VII

Urząd Miasta Nowego Sącza

MOJA FIRMA w Nowym Sączu

Wydanie VII

Publikacja dostępna w wersji elektronicznej na stronie: www.nowysacz.pl/poradniki

ISBN 978-83-949555-3-3

OPRACOWANIE:

Wydział Przedsiębiorczości
Urzędu Miasta Nowego Sącza

KONSULTACJE:

Urząd Skarbowy w Nowym Sączu
Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Nowym Sączu
Wydziały merytoryczne Urzędu Miasta Nowego Sącza

WYDANIE VII

Stan prawny: kwiecień 2019 rok

Szanowne Państwo !

Kolejne, siódme wydanie poradnika „Moja Firma w Nowym Sączu” ma na celu przybliżenie podstawowych pojęć prawnych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz wyjaśnienie koniecznych procedur i ścieżek postępowania w trakcie zakładania firmy.

Kompendium wiedzy zostało przygotowane z inicjatywy Wydziału Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Nowego Sącza oraz przy współpracy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Nowym Sączu i Urzędu Skarbowego w Nowym Sączu.

Zanim zostałem wolą mieszkańców Nowego Sącza wybrany na urząd prezydenta Miasta, prowadziłem przez wiele lat działalność jako przedsiębiorca i manager, doskonale poznałem trudności jakie napotyka osoba z wizją i energią w zetknięciu z machiną urzędniczą.

Moją ambicją jest uczynienie z Nowego Sącza miasta przyjaznego ludziom przedsiębiorczym. Chcę, aby ta publikacja stała się dla Państwa źródłem pozyskania rzetelnej wiedzy, a pracownicy Urzędu Miasta z życzliwością służyli pomocą w każdej sprawie.

Proszę Państwa o dzielenie się ze mną i pracownikami Urzędu Miasta swoimi sugestiami, pomysłami i uwagami przy każdej okazji, również podczas organizowanych transmisji LIVE na portalach społecznościowych.

Zapraszam do lektury i życzę powodzenia w interesach.

z pozdrowieniem
Ludomir Handzel

Spis treści:

1. Formy organizacyjno-prawne prowadzenia działalności gospodarczej	5
1.1. Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą	5
1.2. Spółka cywilna	6
1.3. Spółki kodeksu handlowego	6
2. Procedury rejestracyjne	11
2.1. Wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG)	11
2.2. Wpis do Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) - spółka z o.o.	15
2.3. Nadanie numeru REGON	18
2.4. Aktualizacja bądź nadanie numeru NIP	19
2.5. Formy opodatkowania podatkiem dochodowym - osoby fizyczne	20
2.6. Rejestracja VAT	27
2.7. Kasy rejestrujące	29
2.8. Zgłoszenie płatnika składek oraz do ubezpieczeń	32
2.9. Pieczęć firmowa	40
2.10. Rachunek bankowy	41
3. Koszty założenia firmy	42
3.1. Podatek od czynności cywilnoprawnych oraz taksa notarialna	42
3.2. Wpis do rejestru publicznego (CEIDG i KRS)	42
4. Wsparcie finansowe na założenie firmy	44
4.1. Środki na podjęcie działalności gospodarczej z urzędu pracy	44
4.2. Dotacje unijne na założenie firmy	44
4.3. Inkubatory przedsiębiorczości	45
5. Koncesje, zezwolenia i licencje oraz działalność regulowana	46
5.1. Koncesje	46
5.2. Zezwolenia	47
5.3. Działalność regulowana	48
6. Pozostałe obowiązki	51
6.1. Akcyza	51
6.2. Państwowa Inspekcja Pracy i Państwowa Inspekcja Sanitarna	52
6.3. Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych	52
6.4. Zmiana sposobu użytkowania budynku	53
6.5. Podatek od nieruchomości	54
7. Podejmowanie działalności gospodarczej przez cudzoziemców	56
8. Dane teleadresowe urzędów / instytucji	58
9. Opłata skarbową - formy i miejsca płatności	61
10. Wyszukiwarki i strony internetowe pomocne przedsiębiorcy	62
11. Działalność nierejestrowa	65
Komunikat	66

1. Formy organizacyjno-prawne prowadzenia działalności gospodarczej

Jedną z ważniejszych decyzji jaką należy podjąć jeszcze przed założeniem firmy jest wybór formy organizacyjno-prawnej prowadzenia działalności gospodarczej. Wybór ten jest ważny, ponieważ niesie za sobą poważne konsekwencje ekonomiczne, własnościowe oraz związane z odpowiedzialnością za zobowiązania firmy. Dokonany wybór nie jest jednak ostateczny. W trakcie prowadzenia działalności gospodarczej można zmienić formę organizacyjno-prawną, np. firmę osoby fizycznej przekształcić w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

W poradniku przedstawiono następujące formy organizacyjno-prawne prowadzenia działalności gospodarczej:

- osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą;
- spółka cywilna;
- spółka jawna;
- spółka partnerska;
- spółka komandytowa;
- spółka komandytowo-akcyjna;
- spółka z ograniczoną odpowiedzialnością;
- spółka akcyjna.

Istnieją jeszcze inne formy prowadzenia działalności gospodarczej takie jak spółka europejska, stowarzyszenie, fundacja, spółdzielnia. Po dalsze informacje w tym zakresie odsyłamy do właściwych przepisów prawnych.

1.1. Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą

Jest to najprostsza forma prowadzenia działalności gospodarczej przez osobę fizyczną. Nie wymaga spełnienia jakichkolwiek wymagań kapitałowych przewidzianych prawem oraz ponoszenia wysokich kosztów rejestracji. Wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) jest wolny od opłat. Przedsiębiorca może rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej już w dniu złożenia wniosku do CEIDG. Należy jednak pamiętać, że forma ta wiąże się z nieograniczoną odpowiedzialnością za zobowiązania przedsiębiorcy. Przedsiębiorca jako właściciel firmy odpowiada za jej zobowiązania całym majątkiem osobistym, a zatem nie tylko tym, który wykorzystuje do prowadzenia działalności. Istotną cechą tak prowadzonej działalności są proste metody zarządzania. Jest to firma przedsiębiorcy. Jest on jej jedynym właścicielem i podejmuje wszystkie decyzje.

Niezbędne formalności wymagane przepisami prawa, jakich należy dokonać, aby prowadzić działalność w tej formie, omówiono w części drugiej poradnika.

1.2. Spółka cywilna

Spółka cywilna¹ powstaje w wyniku zawarcia umowy spółki pomiędzy jej współnikami. Wspólnikami mogą być osoby fizyczne, osoby prawne lub inne podmioty posiadające zdolność prawną (np. spółka jawna). Spółka cywilna nie posiada osobowości prawnej, co oznacza, że nie może zaciągać zobowiązań we własnym imieniu. Nie jest przedsiębiorcą. Ma jednak swój własny numer NIP i REGON. Przedsiębiorcami są wspólnicy spółki, którzy rejestrują się jako odrębne podmioty gospodarcze, osoby fizyczne w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), pozostali w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS). Jeżeli umowa spółki przewiduje wniesienie wkładu w postaci nieruchomości, należy ją spisać w formie aktu notarialnego. Ta sama sytuacja dotyczy spółki jawnej i partnerskiej. Każdy wspólnik odpowiada za zobowiązania spółki zarówno majątkiem spółki, jak i własnym. Spółkę może reprezentować jeden lub kilku wspólników bądź osoba spoza spółki. Reprezentacja powinna zostać ustalona w umowie spółki.

Każdy ze wspólników spółki opodatkowany jest oddzielnie. W zależności od rodzaju wspólnika będzie to podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) albo podatek dochodowy od osób prawnych (CIT).

Spółka cywilna może przekształcić się w spółkę jawną. Przekształcenie wymaga zgłoszenia do KRS, przez wszystkich jej wspólników.

Niezbędne formalności, wymagane przepisami prawa, jakich należy dokonać, aby rozpocząć działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej osób fizycznych, omówiono w części drugiej poradnika.

1.3. Spółki kodeksu handlowego

Chcąc prowadzić przedsiębiorstwo w większym rozmiarze należy wybrać formy działalności gospodarczej określone przez kodeks spółek handlowych. Kodeks wyróżnia spółki osobowe i spółki kapitałowe.

Do spółek osobowych zaliczamy **spółkę jawną, partnerską, komandytową oraz komandytowo-akcyjną**. Spółki kapitałowe to **spółka z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółka akcyjna**.

Spółki osobowe powoływane są w celu prowadzenia przedsiębiorstwa pod własną firmą. Są przedsiębiorcami. **Posiadają zdolność prawną**, co oznacza, że mogą w pełnym zakresie uczestniczyć w obrocie gospodarczym. Mogą we własnym imieniu nabywać prawa, w tym własność nieruchomości i inne prawa rzeczowe, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywane. Istotną cechą spółek osobowych, na którą należy zwrócić uwagę przy wyborze formy prowadzenia działalności gospodarczej, jest zróżnicowana odpowiedzialność wspólników za zobowiązania spółki oraz wielkość kapitału niezbędna do uruchomienia spółki.

W spółkach osobowych każdy ze wspólników opodatkowany jest oddzielnie. W zależności od rodzaju wspólnika będzie to podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) albo podatek dochodowy od osób prawnych (CIT).

¹ Spółka cywilna działa na zasadach określonych w art. 860 - 875 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U.2018.poz.1025 z późn. zm.).

Spółki kapitałowe przeznaczone są do realizacji większych przedsięwzięć gospodarczych. Jako jedyne ze spółek kodeksu handlowego **posiadają osobowość prawną**, a co się z tym wiąże ich wspólnicy nie odpowiadają majątkiem osobistym za zobowiązania spółki. Ponoszą oni odpowiedzialność jedynie do wysokości wniesionego kapitału zakładowego. Spółki kapitałowe opodatkowane są podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT).

Spółka jawna² jest najczęściej stosowaną formą prowadzenia działalności gospodarczej spośród spółek osobowych. W swojej organizacji podobna jest do spółki cywilnej. W przeciwieństwie jednak do niej posiada zdolność do czynności prawnych. W spółce jawnej każdy ze wspólników odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem, solidarnie z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką. Wierzyciel spółki może prowadzić egzekucję z majątku wspólnika wówczas, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna. Umowa spółki jawnej powinna być zawarta w formie pisemnej. Jeżeli przewiduje wniesienie wkładu w postaci nieruchomości, należy ją zawrzeć w formie aktu notarialnego. Każdy wspólnik jawny ma prawo reprezentować spółkę.

Spółka partnerska³ tworzona jest w celu wspólnego wykonywania jednego bądź więcej wolnych zawodów pod własną firmą. W przeciwieństwie do innych form prowadzenia działalności gospodarczej, może być założona wyłącznie przez osoby fizyczne uprawnione do wykonywania takich zawodów jak: adwokat, aptekarz, architekt, inżynier budownictwa, biegły rewident, broker ubezpieczeniowy, doradca podatkowy, makler papierów wartościowych, doradca inwestycyjny, księgowy, lekarz, lekarz dentysta, lekarz weterynarii, notariusz, pielęgniarka, położna, radca prawny, rzecznik patentowy, rzeczoznawca majątkowy i tłumacz przysięgły. Istotą spółki partnerskiej jest zróżnicowana odpowiedzialność jej wspólników za zobowiązania spółki. Partner w spółce nie odpowiada za zobowiązania spółki powstałe w związku z wykonywaniem przez pozostałych partnerów wolnego zawodu w spółce. Odpowiada bez ograniczenia całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi partnerami oraz ze spółką za zobowiązania spółki niezwiązane z wykonywaniem wolnego zawodu. Podobnie jak w przypadku spółki jawnej, umowa spółki partnerskiej powinna być zawarta w formie pisemnej. Jeżeli przewiduje wniesienie wkładu w postaci nieruchomości, wówczas musi przybrać formę aktu notarialnego. Każdy partner ma prawo reprezentować spółkę, chyba, że umowa spółki stanowi inaczej. Wspólnicy spółki mogą powołać zarząd.

Spółka komandytowa⁴ umożliwia istotne ograniczenie odpowiedzialności. Co najmniej jeden ze wspólników (komplementariusz) odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczeń całym swoim majątkiem. Odpowiedzialność co najmniej jednego wspólnika (komandytariusza) jest ograniczona wyłącznie do wysokości sumy komandytowej określonej w umowie spółki. Warto zaznaczyć, że nazwisko lub firma (nazwa) komandytariusza nie powinny być zamieszczone w firmie (nazwie) spółki. W przypadku ich zamieszczenia, komandytariusz odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczeń, tak jak komplementariusz.

² Ustawa z 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz.U.2019.poz.505 z późn. zm.), art. 22 - 85.

³ ibidem, art. 86 - 101.

⁴ ibidem, art. 102 - 124.

Spółkę reprezentuje komplementariusz. On prowadzi również sprawy spółki. Komandytariusz nie ma prawa do prowadzenia spraw spółki, z tym że w sprawach przekraczających zakres zwykłych czynności spółki może być wymagana jego zgoda. Komandytariusz może reprezentować spółkę jedynie jako pełnomocnik. Jest to dogodna forma współpracy dla osób, z których jedna ma pomysł na biznes (komplementariusz), a druga posiada środki na jego sfinansowanie (komandytariusz).

Spółka komandytowo-akcyjna⁵ w swojej konstrukcji podobna jest do spółki komandytowej i spółki akcyjnej. W przeciwieństwie do pozostałych spółek osobowych, ta forma prowadzenia działalności gospodarczej wymaga wniesienia minimalnego kapitału w wysokości 50 tys. zł. Zakres odpowiedzialności uregulowany jest w podobny sposób jak w spółce komandytowej. Przynajmniej jeden ze wspólników (komplementariusz) odpowiada w sposób nieograniczony za zobowiązania spółki, natomiast akcjonariusz wyłącznie do wniesionego kapitału. Nazwisko lub firma (nazwa) akcjonariusza nie powinny być zamieszczone w firmie (nazwie) spółki. W przypadku ich zamieszczenia, akcjonariusz odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczeń, tak jak komplementariusz. Podobnie jak w przypadku spółki komandytowej, jest to odpowiednia forma współpracy dla osób, z których jedna ma pomysł (komplementariusz), a druga posiada środki na jego sfinansowanie (akcjonariusz). W odróżnieniu od spółki komandytowej, ta forma stosowana jest do realizacji bardziej kapitałochłonnych pomysłów.

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością⁶ jest to popularna forma prowadzenia działalności zarówno w większym, jak i w mniejszym rozmiarze. Zalecana dla przedsięwzięć bardziej ryzykownych. Minimalny kapitał niezbędny do założenia spółki wynosi 5 tys. zł. Spółka może być utworzona przez jedną albo więcej osób w każdym celu prawnie dopuszczalnym (zarówno zarobkowym, jak i niezarobkowym). Nie może być zawiązana wyłącznie przez inną jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Spółka ta posiada osobowość prawną, czego skutkiem jest, że udziałowcy nie odpowiadają majątkiem własnym za zobowiązania spółki. W spółce oddzielono funkcję posiadania firmy od zarządzania nią. W imieniu spółki działa zarząd, nie wspólnicy. Członkami zarządu mogą być sami wspólnicy bądź osoby z zewnątrz, zatrudnione do prowadzenia spraw spółki. Najwyższą władzą spółki jest zgromadzenie wspólników. W spółce można ustanowić radę nadzorczą oraz komisję rewizyjną. W spółkach, w których kapitał zakładowy przewyższa kwotę 500 000 złotych, a wspólników jest więcej niż dwudziestu pięciu, powinna być ustanowiona rada nadzorcza lub komisja rewizyjna.

Dostępne są dwie możliwości rejestracji spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, tj. metodą tradycyjną oraz przez internet. W przypadku metody tradycyjnej, umowę spółki należy spisać w formie aktu notarialnego. Wybierając rejestrację przez internet, należy założyć konto w specjalnym systemie teleinformatycznym, a następnie wypełnić udostępniony tam formularz (wniosek o rejestrację wraz z umową spółki). Przy zakładaniu spółki przez internet, kapitał niezbędny do jej założenia musi być wniesiony w formie pieniężnej.

Spółka akcyjna⁷ przeznaczona do prowadzenia działalności w dużym rozmiarze. Kapitał zakładowy niezbędny do uruchomienia spółki wynosi 100 tys. zł. Spółka może

⁵ ibidem, art. 125 - 150.

⁶ ibidem, art. 151 - 300.

⁷ ibidem, art. 301 - 490.

być zawiązana przez jedną albo więcej osób w celu nie tylko gospodarczym. Nie jest dopuszczalne zawiązanie spółki wyłącznie przez jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Tak jak w przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, posiada osobowość prawną. Oddzielono tutaj funkcję posiadania firmy od zarządzania nią. W imieniu spółki działa zarząd (a nie akcjonariusze). Spółka odpowiada za zobowiązania całym majątkiem bez ograniczeń. Akcjonariusze nie odpowiadają za zobowiązania spółki, ponoszą ryzyko do wartości objętych akcji. W spółce akcyjnej ustanowienie rady nadzorczej jest obowiązkowe. Najwyższą władzą spółki jest zgromadzenie wspólników. Statut spółki musi być spisany w formie aktu notarialnego. Warto dodać, że spółka akcyjna po spełnieniu określonych warunków, może pozyskać kapitał w drodze publicznej emisji akcji oraz jej akcje mogą być notowane na giełdzie. Ze względu na złożony charakter tej formy działalności gospodarczej, przy rejestracji spółki akcyjnej warto skorzystać z usług kancelarii prawnej.

Spółki kodeksu handlowego powstają z chwilą wpisania do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym. Jedynie spółka z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółka akcyjna mogą prowadzić działalność przez określony czas bez wpisu, na podstawie samej umowy czy statutu. Są to tzw. spółki w organizacji. Pomimo braku wpisu posiadają zdolność do zawierania umów. Mogą otrzymać NIP, REGON, otworzyć rachunek bankowy, zatrudniać pracowników itp.

W części drugiej poradnika przedstawiono, na przykładzie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, niezbędne formalności jakich należy dokonać, aby zarejestrować spółkę w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Forma	Kryterium	Założyciele	Akt założycielski Wymagania kapitałowe	Odpowiedzialność za zobowiązania
Osoba fizyczna		osoba fizyczna - właściciel	brak	całym majątkiem własnym
Spółka cywilna		co najmniej 2 (osoba fizyczna, prawna, inne podmioty posiadające zdolność prawną)	umowa spółki w formie pisemnej, w przypadku wkładu w postaci nieruchomości - akt notarialny Kapitał minimalny: brak	solidarnie wszyscy wspólnicy całym majątkiem własnym
Spółka jawna				solidarnie wszyscy wspólnicy całym majątkiem własnym i spółki
Spółka partnerska		co najmniej 2 osoby fizyczne		za zobowiązania spółki - solidarnie wszyscy partnerzy majątkiem własnym, każdy partner odrębnie za zobowiązania powstałe w jego imieniu
Spółka komandytowa		co najmniej 2, w tym komplementariusz, komandytariusz (osoba fizyczna, prawna, inne podmioty posiadające zdolność prawną)	umowa spółki w formie aktu notarialnego Kapitał minimalny: brak	komplementariusz całym majątkiem własnym, komandytariusz tylko do sumy komandytowej
Spółka komandytowo-akcyjna		co najmniej 2, w tym komplementariusz, akcjonariusz	statut spółki w formie aktu notarialnego Kapitał minimalny: 50 000 zł	komplementariusz całym majątkiem własnym, akcjonariusz do wniesionego kapitału
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością		co najmniej 1, za wyjątkiem wyłącznie jednoosobowej sp. z o.o.	umowa spółki w formie aktu notarialnego, za wyjątkiem rejestracji przez internet Kapitał minimalny: 5 000 zł	majątkiem firmy
Spółka akcyjna			statut spółki w formie aktu notarialnego Kapitał minimalny: 100 000 zł	

2. Procedury rejestracyjne

Funkcjonują dwa rejestry publiczne, do których należy zgłosić podjęcie działalności gospodarczej, tj. Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (skrót: CEIDG) oraz rejestr przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym (skrót: KRS). Rodzaj rejestru zależy od formy organizacyjno-prawnej działalności gospodarczej. Osoba fizyczna podejmująca działalność gospodarczą dokonuje zgłoszenia do CEIDG. Wybierając spółkę kodeksu handlowego należy ją zarejestrować w KRS.

Zasady podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej na terenie Polski reguluje ustawa z 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców⁸. Natomiast ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy⁹ określa procedurę zgłoszenia działalności gospodarczej przez osoby fizyczne do CEIDG. Zasady wpisu do KRS określa ustawa z 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym¹⁰.

2.1. Wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG)

Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą samodzielnie lub jako wspólnik w spółce cywilnej podlega wpisowi do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG). W przypadku spółki cywilnej osób fizycznych, każdy ze wspólników podlega odrębnie wpisowi do CEIDG. Rejestracja tych dwóch form organizacyjno-prawnych prowadzenia działalności przebiega nieco inaczej. W dalszej części poradnika wskazano różnice w sposobie ich rejestracji.

Dokumentem (zaświadczeniem) potwierdzającym wpis przedsiębiorcy w CEIDG jest wydruk ze strony internetowej CEIDG: www.ceidg.gov.pl lub www.firma.gov.pl. Należy go pobrać korzystając z wyszukiwarki pn. „Baza przedsiębiorców”. Z takiej możliwości może skorzystać każda zainteresowana osoba lub instytucja chcąc potwierdzić dane określonego przedsiębiorcy. Organy administracji publicznej nie mogą domagać się od przedsiębiorców okazywania, przekazywania lub załączania do wniosków zaświadczeń o wpisie w CEIDG.

Numerem identyfikacyjnym przedsiębiorcy w CEIDG jest jego numer NIP.

Wpis do CEIDG następuje na podstawie złożonego formularza pn. „**CEIDG-1 WNIOSEK O WPIS DO CENTRALNEJ EWIDENCJI I INFORMACJI O DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ**”¹¹. Konsekwencją złożonego wniosku CEIDG-1 jest:

- wpis do CEIDG;
- nadanie numeru REGON;
- aktualizacja bądź nadanie numeru NIP;

⁸ Dz.U.2018.poz.646 z późn. zm.

⁹ Dz.U.2018.poz.647 z późn. zm.

¹⁰ Dz.U.2018.poz.986 z późn. zm.

¹¹ Jeden wzór wniosku obowiązuje na terenie całego kraju. Jego wzór określa Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii. Dostępny jest wraz z instrukcją wypełnienia na stronie www.ceidg.gov.pl lub www.firma.gov.pl.

- wybór formy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych albo opodatkowania w formie karty podatkowej (w przypadku karty podatkowej poprzez dołączenie do wniosku CEIDG-1 formularza PIT-16);
- zgłoszenie przedsiębiorcy jako płatnika składek do ZUS albo KRUS.

Wpisowi do CEIDG podlegają dane, takie jak:

- firmę (nazwę) przedsiębiorcy oraz jego numer PESEL, o ile taki posiada;
- datę urodzenia przedsiębiorcy;
- numer REGON oraz NIP przedsiębiorcy, o ile takie posiada;
- oznaczenie miejsca i adresu zamieszkania przedsiębiorcy oraz adres do doręczeń;
- adres głównego miejsca wykonywania działalności oraz adresy dodatkowych miejsc wykonywania działalności, o ile takie posiada;
- adres poczty elektronicznej, strony internetowej oraz telefonu kontaktowego przedsiębiorcy, o ile takie posiada;
- datę rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej;
- określenie przedmiotów wykonywanej działalności gospodarczej, zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007)¹²;
- numer REGON oraz NIP spółek cywilnych, jeżeli przedsiębiorca zawarł umowy takich spółek;
- rachunek bankowy związany z wykonywaną działalnością gospodarczą;
- dane pełnomocnika upoważnionego do prowadzenia spraw przedsiębiorcy, wraz ze wskazaniem zakresu spraw, które obejmują dane pełnomocnictwo, o ile przedsiębiorca udzielił pełnomocnictwa.

Z powyższych danych przedsiębiorcy, nie wszystkie dane są jawne. Oznacza to, że nie są one udostępnione na stronie CEIDG. Do danych takich zaliczamy: datę urodzenia, numer PESEL, adres miejsca zamieszkania (o ile nie jest miejscem wykonywania działalności gospodarczej) oraz rachunek bankowy związany z prowadzoną działalnością gospodarczą. Natomiast do decyzji przedsiębiorcy pozostawiony jest wybór ujawnienia danych do kontaktu (obejmujących numer telefonu, adres poczty elektronicznej, numer faksu, adres strony www.). Podanie danych kontaktowych jest dobrowolne.

Firma przedsiębiorcy to nazwa, pod jaką będzie wykonywana działalność gospodarcza. Firmą osoby fizycznej jest jej imię i nazwisko. Oznacza to, że firma osoby fizycznej musi zawierać co najmniej imię i nazwisko jej właściciela. Niedopuszczalne jest stosowanie skrótów imienia lub jego zdrobnień. Poza imieniem i nazwiskiem można w firmie dodatkowo używać pseudonimu lub określeń służących lepszej identyfikacji przedsiębiorcy, np. tytułu naukowego lub zawodowego: „Lekarz medycyny rodzinnej Anna Król” oraz określeń wskazujących na przedmiot działalności: „Usługi Remontowo - Budowlane Jan Kowalski”. Nazwa firmy powinna się odróżniać dostatecznie od firm innych przedsiębiorców prowadzących działalność na tym samym rynku. W jej nazwie nie można używać określeń, które mogą wprowadzić w błąd, w szczególności co do osoby przedsiębiorcy, formy organizacyjno-prawnej prowadzonej działalności, przedmiotu czy miejsca prowadzenia działalności. We wniosku CEIDG-1 przedsiębiorca ma obowiązek podać nazwę skróconą firmy. Nazwa skrócona podawana jest dla potrzeb Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Ze względów praktycznych, nie powinno się stosować długich i skomplikowanych określeń. Często nie niosą one żadnych konkretnych

¹² Polska Klasyfikacja Działalności dostępna jest na stronie www.stat.gov.pl/Klasyfikacje oraz www.firma.gov.pl

informacji, a są przyczyną kłopotów przy wypełnianiu wszelkich druków i formularzy urzędowych. Jeżeli przedsiębiorca nie posiada nazwy skróconej, wówczas podaje swoje imię i nazwisko.

W przypadku **spółki cywilnej** jej nazwa, pod którą spółka będzie działać, powinna zostać określona w umowie spółki. Warto zaznaczyć, że w przeciwieństwie do firmy osoby fizycznej, przepisy prawne nie określają jakie elementy powinna zawierać nazwa spółki cywilnej. W obrocie gospodarczym występują wspólnicy spółki, ponieważ to oni są przedsiębiorcami, a nie spółka. Dlatego w pełnej nazwie spółki powinno się stosować imiona i nazwiska jej wspólników. Nazwa taka podnosi wiarygodność podmiotu oraz ułatwia jego identyfikację wśród klientów, np. „Zakład Cukierniczy ALA Alicja i Jan Kowalscy spółka cywilna”.

Przedsiębiorca może podjąć działalność gospodarczą już w dniu złożenia wniosku o wpis do CEIDG. We wniosku CEIDG-1 wpisuje datę faktycznego rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej. Przedsiębiorca może we wniosku określić późniejszy dzień rozpoczęcia działalności, niż dzień złożenia wniosku.

MIEJSCE I SPOSÓB ZŁOŻENIA WNIOSKU CEIDG-1

Wniosek o wpis do CEIDG można złożyć drogą elektroniczną, telefoniczną lub w formie papierowej za pośrednictwem dowolnego urzędu gminy.

Złożenie wniosku drogą elektroniczną następuje za pośrednictwem formularza elektronicznego CEIDG-1 dostępnego na stronach www.ceidg.gov.pl, www.firma.gov.pl. Przyszły przedsiębiorca wypełnia formularz elektroniczny. Wypełniony wniosek należy podpisać bezpiecznym podpisem elektronicznym albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP¹³. System CEIDG przesyła wnioskodawcy na wskazany adres poczty elektronicznej potwierdzenie złożenia wniosku - jest to tzw. „Urzędowe poświadczenie odbioru”. Następnie po dokonaniu wpisu do CEIDG wnioskodawca otrzymuje tzw. „Potwierdzenie rejestracji do CEIDG”. Wpis do CEIDG następuje nie później, niż następnego dnia roboczego po dniu wpływu do CEIDG poprawnego wniosku. W praktyce trwa to kilka minut od wystania wniosku.

Jeżeli przyszły przedsiębiorca zdecyduje się na złożenie wniosku o wpis do CEIDG **za pośrednictwem urzędu gminy**, wówczas może to zrobić osobiście lub przez pełnomocnika. Jeżeli działa przez pełnomocnika, wtedy wniosek podpisuje pełnomocnik, a nie przedsiębiorca. W przypadku działania przez przedstawiciela, do wniosku należy dołączyć pełnomocnictwo do reprezentowania przedsiębiorcy. Pracownik urzędu potwierdza przyjęcie wniosku. Przyjmując wniosek jest zobowiązany potwierdzić tożsamość wnioskodawcy (przedsiębiorcy lub pełnomocnika) na podstawie wglądu do dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość. Następnie przekształca wniosek na formę dokumentu elektronicznego i przesyła do CEIDG,

¹³ Profil Zaufany jest ogólnodostępną alternatywą dla podpisu elektronicznego, za pomocą którego obywatel może załatwić sprawy administracyjne drogą elektroniczną, bez konieczności osobistego stawienia się w urzędzie (np. złożenie wniosku CEIDG-1, wniesienie podania, odwołania). Podpis ten, w odróżnieniu od bezpiecznego podpisu elektronicznego, **jest podpisem bezpłatnym**. Aby założyć Profil Zaufany, wystarczy wejść na stronę www.epuap.gov.pl, założyć konto użytkownika, a następnie wystać wniosek o nadanie Profilu Zaufanego. Po wystaniu wniosku należy (jednorazowo) osobiście potwierdzić swoją tożsamość w Punkcie Potwierdzeń. Na terenie Nowego Sącza funkcjonują cztery Punkty Potwierdzeń: Urząd Skarbowy w Nowym Sączu (ul. Barbackiego 10), Małopolski Urząd Wojewódzki Delegatura w Nowym Sączu (ul. Jagiellońska 52), ZUS Oddział w Nowym Sączu (ul. Sienkiewicza 77) oraz Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu (ul. Jagiellońska 33). Dodatkowo profil zaufany można potwierdzić za pomocą bankowości elektronicznej.

nie później niż następnego dnia od jego otrzymania. Potwierdzenie złożenia wniosku oraz dokonania wpisu do CEIDG wysyłane jest w tej samej formie, jak przy składaniu wniosku drogą elektroniczną. W tym przypadku otrzymuje je zarówno pracownik urzędu dokonujący wpisu do CEIDG oraz przedsiębiorca, którego wpis dotyczy, o ile wskazał adres poczty elektronicznej w złożonym wniosku.

Istnieje również możliwość wypełnienia wniosku on-line na stronie CEIDG. Wypełniony wniosek zostaje zapisany w CEIDG pod określonym numerem, który należy dobrze zapamiętać. Następnie wnioskodawca musi udać się w ciągu 7 dni od dnia złożenia wniosku do dowolnego urzędu gminy w celu potwierdzenia tożsamości. Urzędnik odnajduje wniosek w CEIDG po jego numerze. W takim przypadku dniem złożenia wniosku jest dzień, w którym wnioskodawca wniosek podpisał w obecności urzędnika.

Wniosek CEIDG-1 w formie papierowej **można również wysłać listem poleconym**. Ta forma złożenia wniosku jest bardziej kosztowna i czasochłonna, ponieważ w tym przypadku wniosek powinien być opatrzony własnoręcznym podpisem wnioskodawcy potwierdzonym przez notariusza.

Kolejny sposób to rejestracja firmy **przez telefon**, dzwoniąc pod numer 801 055 088. Infolinia dostępna jest w dni powszednie od 8:00 do 16:00. Koszt połączenia jest uzależniony od taryfy Twojego operatora.

W trakcie rozmowy telefonicznej konsultant wyjaśnia zasady rejestracji działalności gospodarczej, przyjmuje dane niezbędne do wypełnienia wniosku i wprowadza je do systemu CEIDG. Po rozmowie, klient otrzymuje sms z numerem wniosku, z którym należy udać się do dowolnego urzędu gminy. Urzędnik drukuje wniosek i przedkłada do podpisu. Przedsiębiorca musi pamiętać, żeby zabrać ze sobą dowód tożsamości¹⁴.

W Urzędzie Miasta Nowego Sącza wniosek o wpis do CEIDG należy złożyć w Wydziale Przedsiębiorczości - Biuro Obsługi Przedsiębiorcy (ul. Narutowicza 6, piętro I). W przypadku wysłania wniosku listem poleconym, list należy zaadresować na adres: Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Przedsiębiorczości, Rynek 1, 33-300 Nowy Sącz.

OPLATY

Wpis do CEIDG jest wolny od opłat. Wszelkie informacje zachęcające przedsiębiorcę do dokonania wpłaty związanej z rejestracją działalności gospodarczej osoby fizycznej w Polsce są nielegalne!

Jeżeli przedsiębiorca składa wniosek za pośrednictwem przedstawiciela, wówczas złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa, od każdego stosunku pełnomocnictwa, podlega opłacie skarbowej w wysokości 17 zł. Opłaty nie pobiera się od pełnomocnictwa udzielonego małżonkowi, wstępnemu (np. ojcu), zstępnemu (np. dziecku) lub rodzeństwu. Załatwiając sprawę w biurze Wydziału Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Nowego Sącza, opłatę skarbową można uiścić na miejsku.

¹⁴ <https://www.biznes.gov.pl/przedsiębiorcy/biznes-w-polsce/zakladam-firme/rejestracja-dzialalnosci/firma-na-telefon>

2.2. Wpis do Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) - spółka z o.o.

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, jak każda spółka kodeksu handlowego, podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS). Dostępne są dwie możliwości rejestracji spółki z o.o. w KRS, tzw. metodą tradycyjną oraz przez internet.

REJESTRACJA METODĄ TRADYCYJNĄ

Dla założenia spółki z o.o. konieczne jest:

- spisanie umowy spółki w formie aktu notarialnego, w przypadku spółki jednoosobowej będzie to akt założycielski;
- wniesienie przez wspólników wkładów na pokrycie całego kapitału zakładowego;
- powołanie zarządu;
- ustanowienie organu nadzoru (rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej), jeżeli wymaga tego ustawa lub umowa spółki. W spółkach, w których kapitał zakładowy przewyższa kwotę 500 tys. zł, a wspólników jest więcej niż 25, powinna być ustanowiona rada nadzorcza lub komisja rewizyjna;
- wpis do rejestru przedsiębiorców w KRS.

Pierwszym krokiem do zarejestrowania spółki z o.o. jest sporządzenie umowy spółki w formie aktu notarialnego oraz oświadczenia o objęciu udziałów. Umowa spółki oraz oświadczenie mogą być podpisane przez wspólników lub ich pełnomocników (w tym przypadku pełnomocnictwo musi być udzielone w formie aktu notarialnego).

Umowa spółki powinna określać firmę i siedzibę spółki, przedmiot działalności wg Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)¹⁵, wysokość kapitału zakładowego, czy wspólnik może mieć więcej niż jeden udział oraz liczbę i wartość nominalną udziałów objętych przez każdego wspólnika. W umowie należy również określić czas trwania spółki, jeżeli jest oznaczony.

Jeżeli wspólnikowi mają być przyznane szczególne korzyści lub jeżeli na wspólników mają być nałożone, oprócz wniesienia wkładów na pokrycie udziałów, inne obowiązki wobec spółki, należy to pod rygorem bezskuteczności wobec spółki dokładnie określić w umowie spółki.

Firmą spółki jest jej nazwa, pod którą spółka będzie prowadziła działalność gospodarczą. Nazwa spółki jest dowolna. Musi jednak odróżniać się od nazw innych podmiotów działających na tym samym rynku. Nie może wprowadzać w błąd, w szczególności co do osoby przedsiębiorcy, przedmiotu działalności czy miejsca prowadzenia działalności. Firma spółki powinna dodatkowo zawierać sformułowanie „spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” albo skrót „spółka z o.o.” lub „sp. z o.o.”.

Następnym krokiem do zarejestrowania spółki jest **wniesienie przez wspólników wkładów na pokrycie kapitału zakładowego**. Może on być pokryty wkładami pieniężnymi lub niepieniężnymi (aportem). **Minimalny kapitał zakładowy wynosi 5 tys. zł.** Kapitał zakładowy dzieli się na udziały, które mogą być o równej albo nierównej wartości. Wartość nominalna udziału nie może być niższa niż 50 zł.

¹⁵ Polska Klasyfikacja Działalności dostępna jest na stronie www.stat.gov.pl/Klasyfikacje oraz www.firma.gov.pl

Zawiązanie spółki z o.o. zarząd zgłasza do sądu rejestrowego właściwego ze względu na siedzibę spółki na urzędowym formularzu KRS-W3 *Wniosek o rejestrację podmiotu w rejestrze przedsiębiorców*.

Do wniosku rejestrowego należy dołączyć **dowód uiszczenia opłaty sądowej za wpis spółki do KRS** w kwocie 500 zł (rejestracja przez internet 250 zł) oraz **opłaty za ogłoszenie pierwszego wpisu spółki w Monitorze Sądowym i Gospodarczym** w kwocie 100 zł. Założenie spółki z o.o. wiąże się jeszcze z innymi obowiązkowymi opłatami takimi jak taksa notarialna czy podatek od czynności cywilnoprawnych należny od wartości wniesionego kapitału zakładowego. Opłaty te zostały opisane w części trzeciej poradnika.

Sąd rejestrowy powinien wpisać spółkę do KRS w terminie 7 dni od daty wpływu wniosku rejestrowego wraz z wymaganymi dokumentami. W wyniku dokonanego wpisu do KRS, spółka otrzymuje numer KRS, którym posługuje się przez cały okres prowadzenia działalności. Na potwierdzenie dokonanego wpisu spółka otrzymuje z sądu rejestrowego tzw. *Odpis pełny z rejestru przedsiębiorców*. Z chwilą wpisu do KRS spółka z o.o. nabywa osobowość prawną. W okresie poprzedzającym złożenie wniosku o wpis do KRS oraz w okresie jej rejestracji, spółka może działać jako tzw. „spółka w organizacji”. Ma ona wówczas zdolność do zawierania umów, w praktyce jednak jej działalność jest utrudniona.

Jeżeli zawiązanie spółki nie zostanie zgłoszone do sądu rejestrowego w terminie sześciu miesięcy od dnia zawarcia umowy spółki albo jeżeli postanowienie sądu odmawiające zarejestrowania stało się prawomocne, umowa spółki ulega rozwiązaniu.

Wniosek rejestrowy wraz z formularzami uzupełniającymi można pobrać ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości www.bip.ms.gov.pl.

REJESTRACJA PRZEZ INTERNET

Istnieje również możliwość rejestracji spółki z o.o. przez internet. Rejestracja w tym trybie następuje poprzez system teleinformatyczny udostępniony przez Ministerstwo Sprawiedliwości pod adresem ems.ms.gov.pl. Rejestracja spółki odbywa się z wykorzystaniem dostępnych tam formularzy rejestracyjnych.

Pierwszym krokiem do rozpoczęcia procedury rejestracyjnej spółki jest utworzenie konta użytkownika przez wszystkie osoby, które będą podpisywały wniosek o wpis spółki, w tym również osobę zgłaszającą spółkę. Osoba dokonująca zgłoszenia, po zalogowaniu się w systemie, przystępuje do wypełniania wniosku o rejestrację spółki. Do wniosku dołącza, wytworzone w systemie w postaci elektronicznej: umowę spółki, listę wspólników oraz - jeżeli zostało sporządzone w tym systemie - oświadczenie wszystkich członków zarządu, że wkłady pieniężne na pokrycie kapitału zakładowego zostały wniesione najpóźniej w chwili zgłoszenia spółki. W tym przypadku kapitał zakładowy spółki musi być pokryty w całości wkładami pieniężnymi.

Cała procedura kończy się podpisaniem wniosku przez osobę zgłaszającą i wspólników, uiszczeniem w systemie opłat należnych z tytułu wpisu spółki do KRS, po czym wniosek zostaje przestany do właściwego sądu rejestrowego. Po przekazaniu wniosku do sądu rejestrowego osoby podpisujące wniosek i załączone do niego dokumenty, otrzymują potwierdzenie wniesienia pisma. Sąd rejestrowy rozpatruje wniosek o wpis do KRS

w terminie jednego dnia od daty jego wpływu. Potwierdzenie dokonanego wpisu do KRS otrzymuje osoba (użytkownik), która przesała wniosek do sądu. Od momentu dokonania wpisu spółki do KRS, spółka zobowiązana jest w terminie 7 dni dostarczyć do właściwego sądu rejestrowego notarialne wzory podpisów wybranych do reprezentacji spółki członków zarządu.

W przeciwieństwie do tradycyjnej metody rejestracji spółki, w przypadku elektronicznej rejestracji spółka musi we własnym zakresie obliczyć i opłacić podatek od czynności cywilnoprawnych należny od wniesionej kapitału zakładowego.

Od momentu podpisania umowy przez pierwszego wspólnika nie można w umowie wprowadzać już żadnych zmian. Jeżeli wniosek podpisywany jest przez więcej niż jedną osobę, zostaje on zatwierdzony z chwilą złożenia ostatniego podpisu. Wniosek może zostać podpisany przy użyciu bezpiecznego podpisu elektronicznego albo profilu zaufanego.

Podstawowe różnice w rejestracji spółki z o.o.:

Metoda tradycyjna	Przez internet
Umowa spółki spisana w formie aktu notarialnego, należna z tego tytułu taksa notarialna. Wniosek rejestracyjny wraz z wymaganymi dokumentami składany w formie papierowej do właściwego sądu rejestrowego.	Umowa spółki sporządzana na elektronicznym wzorcu umowy - bez udziału notariusza, co oznacza brak opłat notarialnych. Dokumenty wymagane do zarejestrowania spółki są tworzone bezpośrednio w systemie teleinformatycznym i przesyłane stamtąd do właściwego sądu rejestrowego.
Rejestracja spółki w KRS trwa do 7 dni od dnia złożenia poprawnego wniosku rejestrowego.	Rejestracja spółki w KRS trwa do 24 godzin od dnia poprawnie przesłanego wniosku.
Wkłady na pokrycie kapitału zakładowego mogą być wniesione w formie pieniężnej lub niepieniężnej (np. nieruchomości, akcje).	Wkłady na pokrycie kapitału zakładowego mogą być wniesione wyłącznie w formie pieniężnej.
Opłata od wniosku o zarejestrowanie - 500 zł, Ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym - 100 zł	Opłata od wniosku o zarejestrowanie - 250 zł Ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym - 100 zł

Spółka z o.o. jest zobowiązana do prowadzenia pełnej księgowości zgodnie z przepisami ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁶. Jako osoba prawna, spółka z o.o. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT).

WŁAŚCIWY SĄD REJESTROWY

Wniosek rejestrowy wraz z dokumentami należy złożyć do sądu rejestrowego właściwego dla siedziby rejestrowanej spółki. Dla spółek mających siedzibę na terenie Nowego Sącza oraz powiatu nowosądeckiego właściwym sądem rejestrowym jest **Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie, Wydział XII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego** (ul. Przy Rondzie 7, Kraków).

¹⁶ Dz.U.2019.poz.351.

Opłatę sądową oraz opłatę za ogłoszenie wpisu do KRS w Monitorze Sądowym i Gospodarczym należy wpłacić na rachunek nr 38 1010 1270 0030 7222 3100 0000 NBP O/O Kraków lub do kasy sądu.

2.3. Nadanie numeru REGON

Każda osoba prawna, jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej oraz osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, w zakresie tej działalności, ma obowiązek posiadania numeru identyfikacyjnego krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej (REGON) i posługiwania się nim przy przekazywaniu informacji wykorzystywanych dla celów statystycznych¹⁷.

Wpis w rejestrze REGON **przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną** następuje na podstawie złożonego wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (wniosek CEIDG-1), w przypadku **przedsiębiorców podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego (KRS)** na podstawie wniosku o rejestrację podmiotu w rejestrze przedsiębiorców, a w przypadku **spółki cywilnej** na podstawie *wniosku o wpis do krajowego rejestru urzędowego gospodarki narodowej* (wniosek RG-OP oraz RG-SC). W wyniku dokonanego wpisu do rejestru REGON, przedsiębiorca otrzymuje numer REGON. Nadanie numeru REGON nie podlega opłacie. Spółka cywilna pomimo, że nie jest przedsiębiorcą, otrzymuje numer REGON, pod którym prowadzi działalność gospodarczą. W celach porządkowych urząd statystyczny nadaje również indywidualny numer REGON dla każdego wspólnika spółki cywilnej. Numer ten nie może być wykorzystywany przez spółkę do prowadzonej działalności.

W przypadku przedsiębiorców będących osobami fizycznymi informację o nadanym numerze REGON urząd statystyczny przekazuje do CEIDG. Przedsiębiorca nie otrzymuje żadnej informacji lub dokumentu potwierdzającego wpisanie do rejestru REGON. Potwierdzeniem dokonanego wpisu jest udostępnienie numeru REGON we wpisie przedsiębiorcy w CEIDG. W przypadku konieczności posiadania zaświadczenia o nadanym numerze REGON, przedsiębiorca we własnym zakresie występuje do właściwego urzędu statystycznego o wydanie takiego zaświadczenia. Zaświadczenie otrzymuje najpóźniej w terminie 7 dni roboczych od dnia złożenia wniosku. Wydanie zaświadczenia nie podlega opłacie.

Inaczej sytuacja wygląda w przypadku spółki cywilnej oraz przedsiębiorców wpisanych do KRS. Na potwierdzenie dokonanego wpisu w rejestrze REGON otrzymują od urzędu statystycznego **zaświadczenie o nadaniu numeru REGON**. W przypadku pierwszego wpisu w rejestrze REGON, zaświadczenie takie otrzymują z urzędu. Kolejne zaświadczenia, np. obejmujące dokonane zmiany we wpisie w rejestrze REGON, wydawane są na ich wniosek.

Zasady składania wniosku CEIDG-1 opisano w części 2.1. poradnika.
W tej części zostaną przedstawione zasady złożenia wniosku RG-OP.

Wspólnicy **spółki cywilnej** składają wniosek o nadanie numeru REGON **bezpośrednio do urzędu statystycznego**. Wniosek RG-OP oraz RG-SC mogą złożyć drogą elektroniczną za pośrednictwem systemu e-REGON podpisując go bezpiecznym podpisem

¹⁷ Art. 30 pkt 1 ustawy z 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U.2019.poz.649).

elektronicznym¹⁸ albo w wersji papierowej we właściwym urzędzie statystycznym. Do wniosku RG-OP należy dołączyć kopię umowy spółki. Jeżeli wniosek RG-OP składany jest drogą elektroniczną, wówczas umowa spółki powinna mieć również formę dokumentu elektronicznego.

Forma złożenia wniosku RG-OP przez **przedsiębiorców podlegających wpisowi do KRS** zależy od wybranej formy rejestracji firmy. W przypadku składania dokumentów rejestrowych **do sądu rejestrowego w wersji papierowej**, wraz z tymi dokumentami przedsiębiorca składa wniosek RG-OP. Sąd rejestrowy przekazuje wniosek RG-OP do właściwego urzędu statystycznego nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia dokonania wpisu do KRS.

Na stronie internetowej www.stat.gov.pl w zakładce „REGON” znajduje się wyszukiwarka podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON. Można tam uzyskać informację o danym podmiocie gospodarczym poprzez wpisanie jego numeru REGON lub numeru NIP.

WŁAŚCIWOŚĆ URZĘDU STATYSTYCZNEGO

Przedsiębiorcy składają wnioski w dowolnym urzędzie statystycznym.

Dla przedsiębiorców - osób fizycznych zamieszkałych na terenie Nowego Sącza i powiatu nowosądeckiego oraz spółek z siedzibą na terenie Nowego Sącza i powiatu nowosądeckiego najbliższym urzędem statystycznym jest **Urząd Statystyczny w Krakowie Oddział w Nowym Sączu** (ul. Jagiellońska 52, Nowy Sącz).

Przedsiębiorcy działający w formie spółki cywilnej są zobowiązani do złożenia odpowiedniego wniosku **w terminie 14 dni** od zaistnienia okoliczności uzasadniających wpis, zmianę wpisu lub skreślenie z rejestru REGON.

2.4. Aktualizacja bądź nadanie numeru NIP

Każda **osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą**, osoba prawna czy jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która na podstawie odrębnych ustaw jest podatnikiem, podlega obowiązkowi ewidencyjnemu oraz posługuje się numerem identyfikacji podatkowej (NIP).

Jak wcześniej pisano, w przypadku przedsiębiorców będących osobami fizycznymi, wniosek CEIDG-1 jest jednocześnie zgłoszeniem identyfikacyjnym albo aktualizacyjnym NIP. Jeśli **osoba fizyczna** rejestruje działalność gospodarczą i nie ma jeszcze numeru NIP, w wyniku złożenia wniosku CEIDG-1 zostanie jej nadany numer NIP (zgłoszenie identyfikacyjne). Gdy posiada nadany wcześniej NIP, wniosek CEIDG-1 będzie zgłoszeniem aktualizacyjnym. Posiadany NIP będzie NIP-em założonej firmy.

W przypadku **spółki cywilnej** nadanie numeru NIP następuje na podstawie zgłoszenia identyfikacyjnego złożonego na formularzu NIP-2 do właściwego naczelnika urzędu skarbowego. W wyniku zgłoszenia spółka otrzymuje NIP, którym posługuje się do momentu jej likwidacji.

¹⁸ Więcej informacji na stronie www.stat.gov.pl.

Wspólnicy spółki cywilnej składają we własnym zakresie formularz NIP-2 (dołączając listę z informacją o wspólnikach spółki). Zgłoszenie identyfikacyjne NIP-2 mogą złożyć drogą elektroniczną podpisując go bezpiecznym podpisem elektronicznym albo w wersji papierowej we właściwym urzędzie skarbowym.

Dla przedsiębiorców podlegających wpisowi do KRS - NIP (dane podstawowe) nadawany jest elektronicznie. Jednak dane nieobjęte wpisem (uzupełniające) niezbędne w kontaktach z administracją podatkową: konta bankowe, miejsca prowadzenia działalności czy adres przechowywania dokumentacji rachunkowej podatnicy wpisani do KRS zgłaszają i aktualizują samodzielnie. Zgłoszenie identyfikacyjne składa się na formularzu NIP-8 w terminie 21 dni od dnia wpisania podmiotu do KRS, natomiast zgłoszenie aktualizacyjne w zakresie danych uzupełniających składa się na formularzu NIP-8 w terminie 7 dni od dnia zaistniałej zmiany. Można go przekazać przez internet. Centralny Rejestr Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników (CRP KEP) przekazuje dane uzupełniające, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, do Krajowego Rejestru Urzędowego Podmiotów Gospodarki Narodowej i Centralnego Rejestru Płatników Składek.

Z chwilą uzyskania numeru NIP przedsiębiorca (w tym spółka cywilna) ma obowiązek umieszczania go w oświadczeniach pisemnych skierowanych w zakresie swojej działalności do oznaczonych osób oraz organów. Należy posługiwać się nim w obrocie prawnym i gospodarczym, również podawać go na wszystkich dokumentach związanych z wykonywaniem zobowiązań podatkowych.

WŁAŚCIWOŚĆ URZĘDU SKARBOWEGO

Dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą właściwym urzędem skarbowym w zakresie podatku dochodowego jest urząd według miejsca zamieszkania. Dla **spółek cywilnych** oraz **spółek wpisanych do KRS** będących podatnikami VAT jak i zwolnionych z VAT właściwym urzędem skarbowym jest urząd według siedziby spółki. Należy tutaj zaznaczyć, że wspólnicy spółki cywilnej bez względu na miejsce siedziby spółki, we wniosku CEIDG-1 (rubryka 17.1.) wpisują naczelnika urzędu skarbowego właściwego w sprawach podatku dochodowego.

Dla osób fizycznych zamieszkałych na terenie Nowego Sącza lub powiatu nowosądeckiego oraz spółek z siedzibą na terenie Nowego Sącza lub powiatu nowosądeckiego właściwym urzędem skarbowym jest Urząd Skarbowy w Nowym Sączu przy ul. Barbackiego 10.

Termin dokonania zgłoszenia aktualizacyjnego NIP, czyli zgłoszenia zmiany danych objętych zgłoszeniem NIP: nie później niż w terminie 7 dni od dnia, w którym nastąpiła zmiana danych. Osoby fizyczne zgłoszenia dokonują na wniosku CEIDG-1, spółki cywilne na formularzu NIP-2, spółki zarejestrowane w KRS zgłoszenia dokonują we wniosku o zmianę w rejestrze KRS.

2.5. Formy opodatkowania podatkiem dochodowym - osoby fizyczne

Każda osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą samodzielnie, czy jako wspólnik w spółce cywilnej lub w osobowej spółce handlowej (np. jawnej, partnerskiej) z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej ma obowiązek opłacać podatek dochodowy. Podatnikiem podatku dochodowego jest osoba fizyczna, czyli

w firmie jednoosobowej jej właściciel, w spółce osobowej poszczególni jej wspólnicy. Inaczej w przypadku podatku VAT - tutaj spółka jest podatnikiem podatku VAT, a nie jej wspólnicy. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym podlega dochód albo przychód osiągnięty przez osobę fizyczną w wyniku prowadzonej działalności.

Podejmując decyzję o rozpoczęciu działalności gospodarczej osoby te muszą dokonać wyboru formy opodatkowania podatkiem dochodowym. Wybór ten jest ważny, ponieważ wpływa nie tylko na wysokość przyszłego podatku, ale również na rodzaj i zakres prowadzonych ewidencji księgowych. Decydując się na określoną formę opodatkowania należy wziąć pod uwagę rodzaj prowadzonej działalności, jej rozmiar, wysokość spodziewanych przychodów oraz kosztów ich uzyskania. Warto również ustalić, czy zamierzamy korzystać z ulg podatkowych lub będziemy się rozliczać wspólnie z małżonkiem albo na zasadach przewidzianych dla osób samotnie wychowujących dzieci.

Osoby fizyczne mają do wyboru cztery możliwości:

- **formy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych¹⁹:**
 - zasady ogólne (wg skali podatkowej 18% i 32%);
 - podatek liniowy (wg jednolitej 19% stawki);
- **zryczałtowane formy opodatkowania podatkiem dochodowym²⁰:**
 - ryczałt od przychodów ewidencjonowanych;
 - karta podatkowa.

Zryczałtowane formy opodatkowania są dużo prostsze od zasad ogólnych czy podatku liniowego. Niosą one jednak ze sobą wiele ograniczeń, o czym więcej poniżej. Formy zryczałtowane opłacalne są dla przedsiębiorców, którzy mają względnie niskie koszty uzyskania przychodu, ponieważ koszty te nie są uwzględniane przy ustalaniu podatku. W przypadku zasad ogólnych i podatku liniowego podatek płaci się od faktycznie uzyskanego dochodu z działalności. Przy skali podatkowej przedsiębiorcy przysługują różnego rodzaju preferencje i ulgi, które są zabronione przy podatku liniowym. Jednak przy podatku liniowym stawka podatkowa jest zawsze stała, bez względu na wysokość osiągniętego dochodu.

Wspólnicy spółki cywilnej mogą korzystać z różnych form opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych, np. jeden ze wspólników spółki rozlicza się na zasadach ogólnych z zastosowaniem skali podatkowej 18% lub 32%, a dwóch pozostałych wg stawki liniowej 19%. Z kolei, gdy osoba fizyczna prowadzi działalność gospodarczą jednocześnie w spółce cywilnej oraz samodzielnie, może, dla każdej z tych form wybrać inny sposób opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych np. ryczałt od przychodów ewidencjonowanych i zasady ogólne lub ryczałt od przychodów ewidencjonowanych i podatek liniowy. Jednakże nie jest możliwe wybranie opodatkowania działalności prowadzonej indywidualnie i w formie spółki cywilnej podatkiem liniowym i według zasad ogólnych²¹. Prawo podatkowe dokładnie reguluje, które formy opodatkowania i w jakich przypadkach można ze sobą łączyć.

¹⁹ Szczegóły w ustawie z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U.2018.poz.1509 z późn. zm.).

²⁰ Szczegóły w ustawie z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz.U.2019.poz.43).

²¹ <https://www.biznes.gov.pl/pl/firma/podatki-i-ksiegowosc/chce-rozliczac-pit/co-powinienes-wiedziec-zanim-zacznie-placic-pit/wybor-formy-opodatkowania-dzialalnosci-i-rodzaje-ksiegowosci>

Wybrana forma opodatkowania jest kontynuowana w latach następnych. Nie można jej zmienić w trakcie roku podatkowego²². Zmiana formy opodatkowania możliwa jest dopiero z początkiem roku następnego, pod warunkiem poinformowania o jej zmianie właściwego naczelnika urzędu skarbowego, najpóźniej do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym podatnik osiągnie pierwszy w roku podatkowym przychód. Wyjątek stanowi karta podatkowa nadal obowiązuje termin do 20 stycznia na zgłoszenie opodatkowania tą formą albo zgłoszenia zmiany tej formy na inną. Przedsiębiorca będący osobą fizyczną, w tym wspólnik spółki cywilnej dokonuje wyboru formy opodatkowania wraz ze złożeniem wniosku o pierwszy wpis do CEIDG (rubryka nr 18 we wniosku CEIDG-1). W przypadku wyboru karty podatkowej, do wniosku CEIDG-1 należy dołączyć zgłoszenie PIT-16.

Osoby fizyczne będące wspólnikami w osobowych spółkach handlowych wyboru formy opodatkowania dokonują poprzez złożenie do właściwego naczelnika urzędu skarbowego stosownego oświadczenia o wyborze tej formy opodatkowania (w Urzędzie Skarbowym w Nowym Sączu jest to gotowy formularz pod nazwą *Oświadczenie/ Zawiadomienie o wyborze formy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych oraz sposobu wpłacania zaliczek na podatek dochodowy*).

Zmianę formy opodatkowania dokonuje się na tych samych formularzach, co przy jej wyborze.

ZASADY OGÓLNE Z ZASTOSOWANIEM SKALI PODATKOWEJ

Jest to podstawowa forma opodatkowania dochodu z działalności gospodarczej osoby fizycznej. Podatek płaci się od faktycznie uzyskanego dochodu, a więc przychodu pomniejszonego o udokumentowane koszty jego uzyskania. Przychody i koszty należy wykazywać w ewidencji zwanej *podatkową księgą przychodów i rozchodów* albo w *księgach rachunkowych*. Rodzaj ewidencji zależy od wysokości uzyskanego przychodu z prowadzonej działalności²³.

W zależności od wysokości uzyskanego dochodu liczonego od początku roku podatkowego, podatek płatny jest według stawki 18% albo 32% (tabela poniżej).

Skala podatkowa na 2019 rok:

Podstawa opodatkowania		Wysokość podatku	
ponad	do		
	85 528 zł	18%	minus kwota zmniejszająca podatek
85 528 zł		15 395 zł 04 gr plus 32% nadwyżki ponad 85 528 zł	

²² Dla podatników podatku dochodowego od osób fizycznych rok podatkowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym.

²³ Szczegóły w ustawie z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U.2019.poz.351).

Od 1 stycznia 2019 r. kwota zmniejszająca podatek odliczana w rocznym obliczeniu podatku wynosi:

Dochód roczny podatnika	Stawka podatku	Kwota wolna
1 zł - 8 000 zł	18% minus 1 440 zł	8 000 zł
8 001 - 13 000 zł	18% minus kwota obniżająca	Degresywna - od 8 000 zł do 3 091 zł
13 001 - 85 528 zł	18% minus 556,02 zł	3 091 zł
85 529 zł - 127 000 zł	32% minus kwota obniżająca	Degresywna - od 3 091 zł do 0 zł
Powyżej 127 000 zł	32%	

Rozliczając się na zasadach ogólnych podatnik samodzielnie oblicza miesięczną albo kwartalną zaliczkę na podatek dochodowy, a następnie wpłaca ją do właściwego urzędu skarbowego. Obowiązek wpłacania zaliczki powstaje dopiero od miesiąca, w którym dochód z działalności przekroczył kwotę określoną w skali podatkowej powodującą obowiązek zapłacenia zaliczki na podatek dochodowy, jest to kwota 3089 zł.

Zaliczki miesięczne płatne są do dnia 20 następnego miesiąca, zaliczki kwartalne płatne są do dnia 20 następnego miesiąca po zakończeniu kwartału. Zaliczkę za ostatni miesiąc lub ostatni kwartał roku podatkowego podatnik wpłaca w terminie do dnia 20 stycznia następnego roku podatkowego.

Z metody kwartalnej wpłacania zaliczek mogą korzystać:

- podatnicy rozpoczynający działalność gospodarczą lub
- tzw. mali podatnicy. Są to podatnicy, u których przychody ze sprzedaży (wraz z należnym podatkiem VAT) nie przekroczyły w poprzednim roku podatkowym 1 200 000 euro.

O wyborze metody kwartalnej wpłacania zaliczek podatnik informuje właściwego naczelnika urzędu skarbowego w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym stosował ten sposób wpłacania zaliczek.

Po zakończeniu roku podatkowego należy złożyć do urzędu skarbowego zeznanie podatkowe o wysokości osiągniętego dochodu/poniesionej straty, najpóźniej do 30 kwietnia roku następnego, na formularzu podatkowym PIT-36.

Przy skali podatkowej dochód z działalności można rozliczyć wspólnie z małżonkiem lub na zasadach przewidzianych dla osób samotnie wychowujących dzieci. Można również skorzystać z odliczeń od dochodu lub podatku w ramach przysługujących ulg podatkowych np. ulgi na dzieci, ulgi rehabilitacyjnej²⁴.

PODATEK LINIOWY - WEDŁUG JEDNOLITEJ 19% STAWKI

Podatek liniowy jest bardzo podobny do opodatkowania na zasadach ogólnych. Różnica polega w zasadzie na tym, że w tym przypadku podatek płacony jest od faktycznie uzyskanego dochodu wg jednolitej 19% stawki, bez względu na wysokość dochodu. Zaliczka na podatek płatna jest już za pierwszy miesiąc, w którym osiągnięto dochód na prowadzonej działalności gospodarczej.

²⁴ Szczegóły w ustawie z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U.2018.poz.1509 z późn. zm.).

Z tej formy opodatkowania nie może jednak korzystać podatnik, który w ramach prowadzonej działalności gospodarczej wykonuje tego samego rodzaju usługi na rzecz byłego pracodawcy, które wykonywał w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy w bieżącym roku podatkowym.

Przy tej formie opodatkowania nie można również korzystać z ulg podatkowych (np. ulgi na dzieci) oraz rozliczać się wspólnie z małżonkiem lub na zasadach przewidzianych dla osób samotnie wychowujących dzieci.

Podobnie jak w skali podatkowej przychody i koszty należy wykazywać w *podatkowej księdze przychodów i rozchodów* albo w *księgach rachunkowych*. Rodzaj ewidencji również zależy od wysokości uzyskanego przychodu z prowadzonej działalności.

Zaliczki na podatek mogą być wpłacane miesięcznie albo kwartalnie, na takich samych zasadach jak w przypadku skali podatkowej.

Po zakończeniu roku podatkowego podatnik składa do właściwego urzędu skarbowego zeznanie podatkowe o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty), od 15 lutego do 30 kwietnia roku następnego, na formularzu podatkowym PIT-36L.

Podatnicy osiągający dochody z działalności gospodarczej opodatkowane według skali podatkowej lub 19% podatkiem liniowym mają też możliwość skorzystania z wpłacania zaliczek uproszczonych, ustalonych w stałej wysokości w kwocie zależnej od indywidualnej sytuacji przedsiębiorcy²⁵.

Zaliczki uproszczone są zaliczkami miesięcznymi i muszą być wpłacane w terminie do dnia 20 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni, zaliczkę za grudzień w terminie do dnia 20 stycznia następnego roku podatkowego. Takiej możliwości nie mają natomiast podatnicy, którzy po raz pierwszy podjęli działalność w roku podatkowym albo w roku poprzedzającym rok podatkowy.

Również osoby fizyczne, które opłacają zryczałtowany podatek dochodowy od przychodów ewidencjonowanych, nie mogą wpłacać zaliczek na podatek w uproszczonej formie.

Podatnicy, którzy wybrali uproszczoną formę wpłacania zaliczek, informują naczelnika urzędu skarbowego w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym stosowali ten sposób wpłacania zaliczek.

Podatnicy osiągający dochody z działalności gospodarczej opodatkowane według skali podatkowej lub 19% podatkiem liniowym, ustaloną na omówionych zasadach kwotę zaliczki w formie uproszczonej zmniejszają o kwotę zapłaconej w danym miesiącu przez podatnika składki na ubezpieczenie zdrowotne. Zaliczka może być obniżona tylko o składkę opłaconą w roku podatkowym bezpośrednio przez podatnika. Kwotę zaliczki podlegającą wpłacie obniża się do wysokości 7,75% podstawy wymiaru składki zdrowotnej.

RYCZAŁT OD PRZYCHODÓW EWIDENCJONOWANYCH

Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych (dalej zwany ryczałtem) jest uproszczoną formą rozliczania podatku dochodowego. Podatek płacony jest od uzyskanego przychodu z działalności gospodarczej, bez pomniejszania o koszty jego uzyskania. Jak wcześniej pisano, jest to opłacalna metoda dla podatników, którzy ponoszą niskie koszty swojej działalności. Z ryczałtu mogą korzystać osoby fizyczne rozpoczynające prowadzenie działalności gospodarczej samodzielnie, jako współnik w spółce cywilnej oraz w spółce

²⁵ Art. 45 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U.2018.poz.1509 z późn. zm.).

jawnej. W przypadku kontynuowania działalności, mogą z niego korzystać podatnicy, których przychód w roku poprzednim nie przekroczył:

Limity w działalności gospodarczej - 2019 r.

Górny limit przychodów za rok 2018 uprawniający do opodatkowania ryczałtem ewidencjonowanym w 2019 r.	250 000 euro
Górny limit przychodów za rok 2018 pozwalający na kwartalne rozliczenie ryczałtu ewidencjonowanego w 2019 r.	25 000 euro
Górny limit przychodów za rok 2018 uprawniający do uznania za małego podatnika (jednorazowa amortyzacja, zaliczki kwartalne) w 2019 r.	1 200 000 euro
Dolny limit przychodów za rok 2018 zobowiązujący do prowadzenia ksiąg rachunkowych w 2019 r.	2 000 000 euro
Górny limit odpisów jednorazowej amortyzacji w 2019 r.	50 000 euro

O wyborze metody kwartalnej wpłacania ryczałtu, należy powiadomić właściwego naczelnika urzędu skarbowego, w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym stosowali ten sposób wpłacania zaliczek.

Wysokość stawek ryczałtu zależy od rodzaju wykonywanej działalności, np.:

- 20% od przychodów osiągniętych w zakresie wolnych zawodów;
- 17% od przychodów ze świadczenia niektórych usług niematerialnych m.in. pośrednictwa w handlu hurtowym, wynajmu samochodów osobowych, usług hoteli, parkingowych, doradztwa w zakresie sprzętu komputerowego i oprogramowania, pośrednictwa w handlu hurtowym;
- 8,5% od przychodów m.in. z działalności usługowej, w tym od przychodów z tytułu umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, działalności gastronomicznej w zakresie sprzedaży napojów o zawartości alkoholu powyżej 1,5%;
- 5,5% od przychodów m.in. z działalności wytwórczej i robót budowlanych;
- 3% od przychodów m.in. z działalności usługowej w zakresie handlu oraz działalności gastronomicznej, z wyjątkiem przychodów ze sprzedaży napojów o zawartości alkoholu powyżej 1,5%, z odsetek od środków na rachunkach bankowych utrzymywanych w związku z wykonywaną działalnością gospodarczą.

Nie wszyscy mają jednak prawo do ryczałtu. Nie mogą z niego korzystać m.in. przedsiębiorcy opłacający podatek w formie karty podatkowej oraz osiągający w całości lub w części przychody z tytułu prowadzenia aptek, lombardów, działalności w zakresie handlu częściami do pojazdów samochodowych oraz kupna i sprzedaży wartości dewizowych.

Podatnicy korzystający z ryczałtu obowiązani są do prowadzenia ewidencji przychodów za każdy rok podatkowy, gdzie wykazują osiągnięte przychody z prowadzonej działalności. W przypadku uzyskiwania przychodów opodatkowanych różnymi stawkami ryczałtu, podatek ustala się według stawki właściwej dla danego rodzaju działalności. Należy, zatem ewidencję przychodów prowadzić w sposób umożliwiający określenie przychodu opodatkowanego daną stawką.

Należy podatek opłacany jest przez podatnika samodzielnie w okresach miesięcznych, a w przypadku kontynuowania działalności można wybrać okresy kwartalne. Dla okresów miesięcznych, podatek płatny jest do właściwego urzędu skarbowego, do dnia 20 następnego miesiąca, a za grudzień przed upływem terminu określonego na złożenie zeznania rocznego PIT-28.

W przypadku metody kwartalnej, podatek płatny jest do dnia 20 następnego miesiąca po zakończeniu kwartału, za ostatni kwartał w terminie złożenia zeznania rocznego PIT-28.

Po zakończeniu roku podatkowego podatnik składa do właściwego urzędu skarbowego zeznanie o wysokości uzyskanego przychodu i należnego ryczałtu na formularzu podatkowym PIT-28, w terminie do końca lutego roku następnego.

Przy tej formie opodatkowania nie można rozliczać się wspólnie z małżonkiem oraz na zasadach przewidzianych dla osób samotnie wychowujących dzieci, czy pomniejszać podatku o ulgę na dzieci. Podatnik ma prawo pomniejszyć uzyskany przychód o wydatki rehabilitacyjne, darowizny, a podatek obniżyć o kwotę zapłaconej składki na ubezpieczenie zdrowotne.

KARTA PODATKOWA

Karta podatkowa jest najprostszą formą opodatkowania działalności gospodarczej osoby fizycznej. Jest ona jednak dozwolona tylko dla nielicznej grupy przedsiębiorców. Mogą z niej korzystać osoby fizyczne prowadzące działalność usługową, wytwórczo-usługową i handlową, wykonywaną wyłącznie na terytorium Polski. Kartą podatkową mogą być opodatkowane np.: usługi zegarmistrzowskie, kosmetyczne, fryzjerskie, tapicerskie, krawieckie, szklarskie, szewskie, ślusarskie, parkingowe, taksówkowe, sprzątanie wewnątrz, handel detaliczny, działalność gastronomiczna (za wyjątkiem sprzedaży napojów o zawartości alkoholu powyżej 1,5%), działalność rozrywkowa, wolne zawody.

Przy tej formie opodatkowania wysokość podatku nie zależy od wysokości uzyskiwanego przez podatnika dochodu czy przychodu z działalności. Podatek ustalany jest w drodze decyzji wydanej przez właściwego naczelnika urzędu skarbowego, odrębnie na każdy rok podatkowy. Naczelnik urzędu skarbowego po otrzymaniu wniosku o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej (formularza PIT-16), wydaje decyzję ustalającą wysokość podatku w formie karty podatkowej lub decyzję odmowną (w przypadku nie spełnienia warunków do opodatkowania tą formą). Jeżeli w kolejnych latach podatnik nadal chce korzystać z karty podatkowej, a dane wskazane w ostatnim wniosku PIT-16 nie uległy zmianie, wówczas nie składa kolejnego wniosku o zastosowanie tej formy opodatkowania. Z początkiem nowego roku podatkowego otrzyma z urzędu skarbowego nową decyzję określającą wysokość podatku w formie karty podatkowej.

Wysokość podatku zależy od rodzaju i zakresu prowadzonej działalności, liczby zatrudnionych pracowników oraz liczby mieszkańców miejscowości, na terenie której prowadzona jest działalność. Przepisy podatkowe szczegółowo określają zakres i rozmiar poszczególnych rodzajów działalności oraz warunki w jakich działalność ta powinna być prowadzona, aby korzystać z karty podatkowej.

Podatek wynikający z decyzji płatny jest w każdym miesiącu, nawet w przypadku braku przychodu czy poniesionej straty na prowadzonej działalności. Podatek płatny jest do 7 dnia każdego miesiąca, a za grudzień do 28 grudnia.

W przypadku karty podatkowej podatnik nie może korzystać z odliczeń i ulg. Od podatku odlicza zapłacone składki na ubezpieczenie zdrowotne. Po zakończeniu

roku podatkowego składa do właściwego urzędu skarbowego deklarację o wysokości składki na ubezpieczenie zdrowotne, zapłaconej i odliczonej od karty podatkowej w poszczególnych miesiącach roku podatkowego (formularz PIT-16A), w terminie do 31 stycznia roku następnego.

Podatnicy korzystający z karty nie mają obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych czy innych ewidencji.

WŁAŚCIWOŚĆ URZĘDU SKARBOWEGO

Właściwym urzędem skarbowym dla rozliczeń w podatku dochodowym **osoby fizycznej** jest urząd ze względu na miejsce zamieszkania. Osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania na terenie Nowego Sącza, formalności związane z podatkiem dochodowym załatwiają w **Urzędzie Skarbowym w Nowym Sączu** (ul. Barbackiego 10).

2.6. Rejestracja VAT

Podatnikami podatku od towarów i usług (VAT) są osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą, bez względu na cel lub rezultat takiej działalności.

Dla potrzeb podatku VAT, działalność gospodarcza obejmuje wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, także działalność osób wykonujących wolne zawody. Działalność gospodarcza obejmuje w szczególności czynności polegające na wykorzystywaniu towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły dla celów zarobkowych.

Opodatkowaniu podatkiem VAT podlega:

- odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju;
- eksport towarów;
- import towarów;
- wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów za wynagrodzeniem na terytorium kraju;
- wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów²⁶.

Podatnik rozpoczynający działalność gospodarczą (wykonywanie czynności) podlegającą opodatkowaniu podatkiem VAT, z ustawy jest zwolniony od tego podatku. Warunkiem zwolnienia jest, aby przewidywana wartość sprzedaży nie przekroczyła, w proporcji do okresu prowadzonej działalności gospodarczej w roku podatkowym (wyliczona w dniach), kwoty 200 000 zł. Do wartości sprzedaży nie wlicza się kwoty podatku VAT, wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów, sprzedaży wysyłkowej z terytorium kraju, sprzedaży wysyłkowej na terytorium kraju, odpłatnej dostawy towarów i świadczenia usług zwolnionych z VAT z pewnymi wyjątkami, oraz sprzedaży środków trwałych.

Ze zwolnienia tego można jednak zrezygnować i zarejestrować się jako podatnik VAT czynny. Podatnik rozpoczynający działalność gospodarczą w trakcie roku podatkowego, który chce zrezygnować ze zwolnienia od pierwszej sprzedaży, powinien zawiadomić o tym zamiarze właściwego naczelnika urzędu skarbowego przed dniem dokonania pierwszej sprzedaży. W przypadku prowadzenia działalności i rezygnacji ze zwolnienia w ciągu roku podatkowego, o rezygnacji ze zwolnienia podatnik musi powiadomić właściwego naczelnika urzędu skarbowego przed początkiem miesiąca, w którym

²⁶ Art. 5 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U.2018.poz.2174 z późn. zm.).

rezygnuje ze zwolnienia. Dokonuje się to na zgłoszeniu rejestracyjnym w zakresie podatku od towarów i usług VAT-R.

Nie wszyscy jednak podatnicy mogą skorzystać ze zwolnienia od VAT. Są to np. podatnicy świadczący usługi prawnicze, doradcze, jubilerskie, dokonujący dostawy alkoholu, paliw silnikowych, nowych środków transportu, terenów budowlanych oraz przeznaczonych pod zabudowę, wyrobów z metali szlachetnych lub z udziałem tych metali²⁷.

Istnieją również pewne rodzaje czynności, wykonywanie których z ustawy jest zwolnione od podatku VAT, niezależnie od wysokości sprzedaży. Są to np. usługi wynajmu mieszkania na cele mieszkaniowe na własny rachunek, część usług: edukacyjnych, ochrony zdrowia, opieki społecznej, kulturalnych, ubezpieczeniowych i finansowych²⁸.

Podatnik, który nie może skorzystać ze zwolnienia od podatku VAT, musi złożyć we właściwym urzędzie skarbowym zgłoszenie rejestracyjne do podatku VAT przed dniem dokonania pierwszej czynności podlegającej opodatkowaniu podatkiem VAT. Na wniosek podatnika o wydanie potwierdzenia dokonanej rejestracji jako podatnika VAT czynnego, podatnik otrzymuje z urzędu skarbowego druk VAT-5.

Naczelnik urzędu skarbowego po weryfikacji danych podanych w zgłoszeniu rejestracyjnym rejestruje podatnika jako „podatnika VAT czynnego” lub jako „podatnika VAT zwolnionego”. Przepisy przewidują okoliczności, w których podatnik nie zostanie zarejestrowany.

Jeżeli w ramach prowadzonej działalności podatnik będzie dokonywał transakcji wewnątrzwspólnotowych, tj. z przedsiębiorcami z innych państw członkowskich Unii Europejskiej, wówczas przed dokonaniem pierwszej wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów, pierwszego wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, nabycia lub świadczenia usług, musi dokonać zgłoszenia właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego, również na formularzu VAT-R. W wyniku zgłoszenia podatnik otrzymuje tzw. NIP-UE. Jest to „zwykły” NIP poprzedzony przedrostkiem PL. W tym przypadku urząd skarbowy potwierdza rejestrację na druku VAT-5UE.

Przepisy przewidują okoliczności, w których podatnik zostaje wykreślony z rejestru podatników VAT (np. zawieszenie działalności, nie składanie deklaracji) jak również okoliczności przywrócenia zarejestrowania (np. wznowienie działalności).

Przy dokonywaniu wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów oraz nabywaniu lub świadczeniu usług podatnik jest zobowiązany do posługiwania się numerem identyfikacji podatkowej poprzedzonym kodem PL.

Dla rozliczenia podatku VAT podatnik składa **wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej** deklaracje podatkowe. W zależności od dokonanego wyboru okresu składania deklaracji, będzie to deklaracja VAT-7 (miesięczna) albo deklaracja VAT-7K (kwartalna). Nowy podatnik musi składać deklaracje miesięczne min. przez 12 miesięcy. Dla dostaw i nabyć wewnątrzwspólnotowych oraz świadczenia usług dla podatników z innych państw członkowskich Unii Europejskiej dodatkowo należy złożyć wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej miesięczną informację podsumowującą o dokonanych transakcjach wewnątrzwspólnotowych (formularz VAT-UE).

Podatnicy opodatkowani podatkiem VAT mają **obowiązek prowadzenia ewidencji dla potrzeb podatku VAT (rejestr sprzedaży i zakupu) w sposób elektroniczny oraz**

²⁷ Ibidem.

²⁸ Ibidem.

przesyłać za pomocą środków komunikacji elektronicznej Jednolity Plik Kontrolny VAT (JPK_VAT) za okresy miesięczne.

Wyboru okresu kwartalnego rozliczania z podatku VAT podatnik dokonuje na formularzu rejestracyjnym VAT-R.

W sytuacji, gdy dane zawarte w zgłoszeniu rejestracyjnym VAT-R ulegną zmianie, podatnik jest zobowiązany zgłosić tę zmianę do naczelnika urzędu skarbowego w terminie 7 dni, licząc od dnia, w którym nastąpiła zmiana.

Potwierdzenie zarejestrowania podatnika podatku VAT podlega opłacie skarbowej w wysokości 170 zł²⁹.

WŁAŚCIWOŚĆ URZĘDU SKARBOWEGO

Urzędem właściwym dla celów składania deklaracji VAT-7 oraz VAT-7K jest:

- dla osób fizycznych - urząd właściwy ze względu na adres zamieszkania podatnika,
- dla osób innych niż osoby fizyczne, np. spółek cywilnych - urząd właściwy ze względu na adres siedziby firmy.

Zatem należy stwierdzić, że podatnik zobowiązany jest do rozliczania się w jednym urzędzie zarówno dla celów podatku dochodowego, jak i dla celów podatku VAT.

Jeżeli czynności podlegające opodatkowaniu podatkiem VAT wykonywane są na terenie Nowego Sącza lub powiatu nowosądeckiego, właściwym urzędem jest **Urząd Skarbowy w Nowym Sączu** (ul. Barbackiego 10).

PRZYKŁAD/właściwość urzędu skarbowego dla VAT

Spółka jawna z siedzibą w Nowym Sączu wykonuje działalność na terenie Nowego Sącza i Gorlic. Spółka powinna rozliczać się w zakresie VAT w Urzędzie Skarbowym w Nowym Sączu, ponieważ siedziba spółki znajduje się na obszarze działania tego urzędu. Jeżeli spółka zaprzestanie wykonywania działalności w Nowym Sączu, wówczas powinna rozliczać się w zakresie VAT w Urzędzie Skarbowym w Gorlicach (urząd właściwy dla miejsca wykonywania działalności). Urzędy te są również właściwe dla złożenia zgłoszenia identyfikacyjnego lub aktualizacyjnego NIP-2.

PRZYKŁAD/właściwość urzędu skarbowego dla VAT

Osoba fizyczna posiadająca miejsce zamieszkania w Nowym Sączu wykonuje działalność gospodarczą na terenie Gorlic. Przedsiębiorca powinien rozliczać się w zakresie VAT w Urzędzie Skarbowym w Nowym Sączu, ponieważ podatek VAT opłaca w urzędzie właściwym dla miejsca zamieszkania.

2.7. Kasy rejestrujące

Jeżeli podatnik dokonuje sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych (zakup dla gospodarstwa i prywatnie), ma obowiązek prowadzić ewidencję obrotu i podatku należnego przy użyciu kas rejestrujących³⁰. W przypadku dokonywania sprzedaży poprzez aukcje internetowe, również ma takie same obowiązki, jak w przypadku sprzedaży dokonywanej w sklepie. Powinien **zaewidencjonować** każdą sprzedaż dokonywaną w ramach obrotu kasowego, **wydrukować** paragon i wysłać go razem z towarem do nabywcy.

²⁹ Wysokość opłaty skarbowej wynika z ustawy z 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U.2018.poz.1044 z późn. zm.).

³⁰ Art. 111 ust. 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U.2018.poz.2174 z późn. zm.).

Obowiązek stosowania kas fiskalnych nie jest związany z rejestracją do podatku VAT (o której mowa w części 2.6. poradnika). Oznacza to, że przedsiębiorca może nie być podatnikiem czynnym podatku VAT, a mieć obowiązek ewidencjonowania sprzedaży za pomocą kas rejestrujących.

Zwolnieni z obowiązku stosowania kas rejestrujących są podatnicy, u których kwota obrotu realizowanego na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym kwoty 20 000 zł. Tracą jednak prawo do zwolnienia po upływie dwóch miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło przekroczenie tej kwoty.

Jeżeli rozpoczęcie działalności gospodarczej następuje w trakcie roku podatkowego, podatnik jest zwolniony z obowiązku ewidencjonowania na kasie rejestrującej, jeżeli przewidywany przez podatnika obrót z tego tytułu nie przekroczy w proporcji do okresu wykonywania tych czynności w danym roku podatkowym kwoty 20 000 zł. Proporcje wyliczamy w dniach biorąc pod uwagę pierwszy dzień sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej lub rolników ryczałtowych. W przypadku przekroczenia ustalonego proporcjonalnie limitu, podatnik traci zwolnienie z obowiązku ewidencjonowania po upływie dwóch miesięcy następujących po miesiącu, w którym przekroczył ten limit.

Należy jednak zaznaczyć, że nie wszyscy podatnicy mogą skorzystać z tego zwolnienia. Dotyczy to np. podatników prowadzących działalność w zakresie sprzedaży gazu płynnego, silników spalinowych, części i akcesoriów do pojazdów samochodowych, wyrobów z metali szlachetnych, wyrobów tytoniowych, napojów alkoholowych, sprzętu radiowego, telewizyjnego i fotograficznego, zapisanych i niezapisanych nośników danych, perfum i wód toaletowych, a także świadczących usługi przewozu taksówką oraz regularnych i nieregularnych przewozów pasażerskich, usług fryzjerskich, kosmetycznych i kosmetycznych, warsztatów samochodowych, związanych z żywnością (stacjonarne placówki gastronomiczne i catering), w zakresie wymiany opon, prawniczych, doradztwa podatkowego, w zakresie opieki medycznej świadczonej przez lekarzy i dentystów. Podatnik prowadząc ww. sprzedaż i świadczenie usług jest zobowiązany posiadać kasę rejestrującą od pierwszej sprzedaży ww. towarów lub usług.

Istnieje również pewna grupa czynności zwolnionych z ewidencjonowania przy użyciu kas, niezależnie od wielkości obrotu np. sprzedaż usług związanych z rolnictwem, usługi finansowe i ubezpieczeniowe, część usług w zakresie edukacji, dostawa nieruchomości³¹.

Zanim podatnik zacznie używać kas rejestrujących, powinien zgłosić to właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego. Jeżeli chce skorzystać z ulgi na zakup kas, zawiadomienie o planowanym rozpoczęciu ewidencjonowania musi dokonać przed przeprowadzeniem tzw. fiskalizacji³².

³¹ Rodzaje czynności zwolnionych z ewidencjonowania przy użyciu kas określone zostały w rozporządzeniu Ministra Finansów z 28 grudnia 2018 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz.U.2018.poz.2519).

³² Fiskalizacja kasy - jednokrotna i niepowtarzalna czynność inicjująca pracę modułu fiskalnego z pamięcią fiskalną kasy, zakończona wydrukiem dobowego raportu fiskalnego. Przeprowadzana jest przez uprawnione służby serwisowe.

W przypadku stwierdzenia, że podatnik nie rozpoczął w terminie ewidencjonowania przy zastosowaniu kasy rejestrującej, naczelnik urzędu skarbowego lub organ kontroli skarbowej ustala za okres do momentu rozpoczęcia prowadzenia ewidencji obrotu i kwot podatku należnego przy zastosowaniu kas rejestrujących, dodatkowe zobowiązanie podatkowe w wysokości odpowiadającej 30% kwoty podatku naliczonego przy nabyciu towarów i usług. Przepisu tego nie stosuje się do osób fizycznych, które za ten czyn ponoszą odpowiedzialność za wykroczenia lub przestępstwo skarbowe.

ULGA NA ZAKUP KAS REJESTRUJĄCYCH

Podatnik podatku VAT, który nabył prawo do ulgi na zakup kas rejestrujących, ma prawo do odliczenia od podatku VAT należnego kwoty wydatkowanej na zakup każdej z kas rejestrujących zgłoszonych na dzień rozpoczęcia (powstania obowiązku) ewidencjonowania w wysokości 90% jej ceny zakupu (bez podatku), nie więcej jednak niż 700 zł. Kwota odliczenia w danym okresie rozliczeniowym nie może być wyższa od kwoty nadwyżki podatku należnego nad naliczonym. Jeżeli w okresie rozliczeniowym wystąpi nadwyżka podatku naliczonego nad należnym, podatnik może otrzymać zwrot - nie więcej niż 175 zł (rozliczanie miesięczne) i nie więcej niż 350 zł (rozliczanie kwartalne). Odliczenie to może być dokonane w rozliczeniu podatku od towarów i usług za okres rozliczeniowy, w którym rozpoczęto ewidencjonowanie lub za okresy następujące po tym okresie rozliczeniowym. W przypadku, gdy **przedsiębiorca nie jest podatnikiem podatku VAT** i nabył prawo do ulgi, wówczas występuje z wnioskiem o jej zwrot do właściwego naczelnika urzędu skarbowego. Naczelnik po uprzednim zbadaniu zasadności wniosku, zwraca ulgę na wskazany rachunek bankowy, w terminie do 25 dnia od daty złożenia wniosku³³.

Podatnicy, którzy w okresie 3 lat od rozpoczęcia ewidencjonowania zaprzestaną używania kasy lub nie dokonają w obowiązującym terminie obowiązkowego przeglądu technicznego przez właściwy serwis są obowiązani do zwrotu odliczonej lub otrzymanej kwoty ulgi za kasę.

W przypadku likwidacji kasy lub w związku z wymianą pamięci fiskalnej w kasie podatnik składa wniosek do naczelnika urzędu skarbowego o dokonanie odczytu fiskalnego z udziałem serwisanta i urzędnika skarbowego. Na okoliczność odczytu sporządzany jest protokół z czynności odczytania zawartości pamięci fiskalnej kasy rejestrującej.

Kończąc moduł związany z urzędem skarbowym należy jeszcze zaznaczyć, że **osoba fizyczna rozpoczynająca prowadzenie działalności gospodarczej może liczyć na określone przywileje w podatku dochodowym**. W szczególności może korzystać z:

- przyspieszonej lub jednorazowej amortyzacji;
- opłacania zaliczek na podatek dochodowy w systemie kwartalnym (o czym pisano w części 2.5. poradnika);
- kredytu podatkowego³⁴.

Aktualne formularze podatkowe można pobrać ze strony internetowej Ministerstwa Finansów www.mf.gov.pl, oraz ze strony internetowej Urzędu Skarbowego w Nowym Saczu www.malopolskie.kas.gov.pl/urzed-skarbowy-w-nowym-saczu.

³³ Warunki jakie należy spełnić oraz sposób rozliczenia ulgi na zakup kas rejestrujących określają przepisy art. 111 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U.2018.poz.2174 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z 29 kwietnia 2019 r. w sprawie odliczania i zwrotu kwot wydatkowanych na zakup kas rejestrujących (Dz.U.2019.poz.820).

³⁴ Szczegóły w ustawie z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U.2018.poz.1509 z późn. zm.).

Na stronie internetowej Urzędu Skarbowego w Nowym Sączu podatnik znajdzie pełną informację o sposobie załatwienia danej sprawy w urzędzie, np. wykaz wymaganych dokumentów, termin załatwienia sprawy.

2.8. Zgłoszenie płatnika składek oraz do ubezpieczeń

Rozpoczęcie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej rodzi określone obowiązki wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), tj.:

- zgłoszenia do ubezpieczeń, którym dana osoba podlega;
- rozliczania i opłacania składek, do poboru których zobowiązany jest ZUS³⁵.

Osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania tej działalności do dnia jej zaprzestania, z wyłączeniem okresu, na który działalność została zawieszona podlega:

- ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu - **obowiązkowo**, a ubezpieczeniu chorobowemu - **dobrowolnie**;
- ubezpieczeniu zdrowotnemu - **zawsze obowiązkowo**.

Za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą uważa się m.in. osobę fizyczną prowadzącą działalność samodzielnie oraz jako współnik spółki cywilnej, współnika spółki jawnej, komandytowej, partnerskiej oraz współnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Są sytuacje, że osoba z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej może w ogóle nie podlegać ubezpieczeniom społecznym. Na wyłączenie obowiązku ubezpieczeń społecznych osób podlegających tym ubezpieczeniom mają wpływ różne okoliczności, w szczególności:

- posiadanie więcej niż jednego tytułu do ubezpieczeń społecznych, np. osoba rozpoczynająca działalność podlega już obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania czynności zarobkowych w ramach stosunku pracy i z tytułu zatrudnienia osiąga wynagrodzenie co najmniej równe minimalnemu wynagrodzeniu, wówczas z tytułu prowadzonej działalności będzie podlegała obowiązkowo tylko ubezpieczeniu zdrowotnemu;
- podleganie ubezpieczeniu rolników;
- posiadanie uprawnienia do emerytury lub renty innej niż renta z tytułu niezdolności do pracy³⁶.

Prawo ubezpieczeniowe dokładnie reguluje w jakich przypadkach osoba podlega ubezpieczeniom obowiązkowo, a w jakich dobrowolnie³⁷. Obok w tabeli przedstawiono kilka możliwości zbiegu tytułów ubezpieczeń i związane z nimi obowiązki opłacania składek.

³⁵ „ABC płatnika składek. Informacja dla osób fizycznych rozpoczynających prowadzenie działalności gospodarczej jednoosobowo: rozliczających składki wyłącznie na własne ubezpieczenia.”, www.zus.pl.

³⁶ Ibidem.

³⁷ Szczegóły w ustawie z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2019.poz.300 z późn. zm.) oraz ustawie z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U.2018.poz.1510 późn. zm.).

Ubezpieczenie emerytalne i rentowe	Ubezpieczenie chorobowe	Ubezpieczenie wypadkowe	Ubezpieczenie zdrowotne
Działalność gospodarcza - jedyny tytuł do ubezpieczeń			
obowiązkowo	dobrowolnie	obowiązkowo	obowiązkowo
Więcej niż jedna działalność gospodarcza (np. prowadzona jednoosobowo oraz w spółce jawnej)			
<i>obowiązkowo z tytułu jednej działalności</i>	<i>dobrowolnie z tej samej działalności co emerytalne i rentowe</i>	<i>obowiązkowo z tej samej działalności co emerytalne i rentowe</i>	<i>obowiązkowo z każdej działalności</i>
Działalność gospodarcza + umowa o pracę z wynagrodzeniem równym lub wyższym niż kwota minimalnego wynagrodzenia			
<i>obowiązkowo z umowy o pracę, dobrowolnie z działalności gospodarczej</i>	<i>obowiązkowo z umowy o pracę</i>	<i>obowiązkowo z umowy o pracę, obowiązkowo z działalności gospodarczej, pod warunkiem zgłoszenia się z tytułu tej działalności do dobrowolnego ubezpieczenia emerytalnego i rentowego</i>	<i>obowiązkowo z umowy o pracę, obowiązkowo z działalności gospodarczej</i>
Działalność gospodarcza + umowa o pracę z wynagrodzeniem niższym niż kwota minimalnego wynagrodzenia			
<i>obowiązkowo z umowy o pracę, obowiązkowo z działalności gospodarczej</i>	<i>obowiązkowo z umowy o pracę, dobrowolnie z działalności gospodarczej</i>	<i>obowiązkowo z umowy o pracę, obowiązkowo z działalności gospodarczej</i>	<i>obowiązkowo z umowy o pracę, obowiązkowo z działalności gospodarczej</i>
Emeryt lub rencista prowadzący działalność gospodarczą (rencista spoza systemu ZUS)			
dobrowolnie	nie podlega	<i>obowiązkowo pod warunkiem zgłoszenia się z tytułu tej działalności do dobrowolnego ubezpieczenia emerytalnego i rentowego</i>	obowiązkowo
Rencista prowadzący działalność gospodarczą posiadający decyzję przyznającą prawo do renty z tyt. niezdolności do pracy wydaną przez ZUS do czasu ustalenia prawa do emerytury			
obowiązkowo	dobrowolnie	obowiązkowo	obowiązkowo

ZGŁOSZENIE PŁATNIKA SKŁADEK

Zgłoszenie jako płatnika składek ZUS **osoby fizycznej** prowadzącej działalność gospodarczą samodzielnie lub jako wspólnik spółki cywilnej następuje na podstawie złożonego wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (wniosek CEIDG-1). ZUS na podstawie danych przekazanych z CEIDG sporządza z urzędu dokumenty zgłoszeniowe płatnika składek ZUS ZFA, informację dotyczącą jego adresów prowadzenia działalności gospodarczej ZUS ZAA oraz informację o rachunkach bankowych ZUS ZBA, o ile rachunki takie zostały zgłoszone we wniosku CEIDG-1. Wspólnicy spółki cywilnej pełnią funkcję płatnika składek na własne ubezpieczenia.

W przypadku **spółek podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego (KRS)** zgłoszenie płatnika składek następuje na podstawie formularza ZUS ZPA, który spółka może złożyć wraz z innymi dokumentami rejestrowymi do KRS. Jeżeli adres prowadzenia działalności gospodarczej spółki jest inny niż adres siedziby, wraz ze zgłoszeniem ZUS ZPA należy złożyć informację dotyczącą adresów prowadzenia działalności gospodarczej ZUS ZAA. Wspólnicy spółki jawnej, komandytowej, partnerskiej oraz jednoosobowej spółki z o.o. zobowiązani są do pełnienia funkcji płatnika składek na własne ubezpieczenia, dlatego dodatkowo składają formularz ZUS ZFA z własnymi odrębnymi danymi identyfikacyjnymi.

Sąd rejestrowy, po otrzymaniu informacji z urzędu skarbowego o nadaniu przedsiębiorcy numeru NIP, przesyła formularze zgłoszeniowe płatnika składek do właściwej jednostki terenowej ZUS. Jeżeli rejestracja spółki do KRS odbywa się drogą elektroniczną, wówczas formularze zgłoszeniowe należy złożyć bezpośrednio do jednostki terenowej ZUS właściwej dla siedziby spółki - płatnika składek.

Taka sama procedura obowiązuje przy wyrejestrowaniu, zmianie lub korekcie danych płatnika składek.

ZGŁOSZENIE DO UBEZPIECZEŃ

Osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą zobowiązane są, we własnym zakresie lub składając wniosek o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (wniosek CEIDG-1) dokonać zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego albo tylko do ubezpieczenia zdrowotnego. W przypadku podlegania ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu zgłoszenia dokonują na formularzu ZUS ZUA, a w przypadku wyłącznie ubezpieczenia zdrowotnego na formularzu ZUS ZZA. Mogą również przystąpić do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego w wybranym przez siebie terminie, wówczas składają formularz ZUS ZUA. Przedsiębiorca może dokonać zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego członków rodziny na formularzu ZUS ZCNA oraz zgłoszenia zmiany danych identyfikacyjnych osoby ubezpieczonej na formularzu ZUS ZIUA, a także zgłoszenia wyrejestrowania z ubezpieczeń na formularzu ZUS ZWUA.

Zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń należy dokonać **w terminie 7 dni** od daty powstania tego obowiązku, w tym przypadku od daty rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej. Formularze zgłoszeniowe można przekazać do ZUS:

- w formie papierowej za pośrednictwem poczty lub bezpośrednio w terenowej jednostce ZUS właściwej dla siedziby przedsiębiorcy - płatnika składek;
- w formie elektronicznej. W tym przypadku dokumenty muszą być opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym;

- w urzędzie miasta/gminy składając wniosek o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej CEIDG-1.

WYSOKOŚCI SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE

Osoby prowadzące działalność gospodarczą nie muszą płacić składek ubezpieczeniowych w zależności od osiąganego przychodu czy dochodu. Mogą one płacić minimalną możliwą składkę wynoszącą w przypadku ubezpieczeń społecznych 60% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w kraju ogłoszonego na dany rok. Jeżeli rozpoczęcie działalności gospodarczej następuje w trakcie miesiąca, wówczas kwotę podstawy wymiaru składek zmniejsza się proporcjonalnie, dzieląc ją przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni podlegania ubezpieczeniu, czyli prowadzenia działalności.

ULGI DLA PRZEDSIĘBIORCÓW ROZPOCZYNAJĄCYCH PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

1. ULGA NA START

W okresie pierwszych 6 miesięcy od rozpoczęcia wykonywania działalności przedsiębiorca nie musi płacić składek ZUS na **ubezpieczenia społeczne** (emerytalne, rentowe, wypadkowe, chorobowe). Ulga nie dotyczy **ubezpieczenia zdrowotnego**. Przedsiębiorca ma obowiązek zarejestrować się do ubezpieczenia zdrowotnego i opłacania co miesiąc składek na to ubezpieczenie. Składkę zdrowotną można odliczyć od podatku (nie od dochodu).

Z ulgi na start mogą skorzystać przedsiębiorcy, którzy:

- są osobami fizycznymi (czyli prowadzą działalność jednoosobową albo są współnikami spółek cywilnych);
- podejmują działalność gospodarczą po raz pierwszy albo podejmują ją ponownie po upływie co najmniej 60 miesięcy od dnia jej ostatniego zawieszenia lub zakończenia;
- nie wykonują działalności na rzecz byłego pracodawcy, u którego w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym pracowali na etacie i wykonywali czynności wchodzące w zakres obecnie wykonywanej działalności;
- nie podlegają ubezpieczeniu w KRUS.

Ważne! W okresie ulgi na start ubezpieczeniami społecznymi będą objęte osoby współpracujące oraz zatrudnieni przez przedsiębiorcę pracownicy czy zleceniobiorcy. **Zwolnienie z ubezpieczeń społecznych dotyczy tylko przedsiębiorcy, jako osoby prowadzącej działalność gospodarczą.**

Jeśli przedsiębiorca rejestruje się do ubezpieczenia zdrowotnego w ZUS z tytułu korzystania z ulgi na start, w formularzu zgłoszeniowym powinien wpisać odpowiedni, sześciocyfrowy kod. Dla ulgi na start jest to kod rozpoczynający się cyframi **05 40**. Pozostałe dwie cyfry zależą od tego, czy przedsiębiorca ma ustalone prawo do emerytury lub renty, oraz czy posiada orzeczenie o niepełnosprawności.

Jeśli przedsiębiorca nie posiada ustalonego prawa do emerytury/renty ani orzeczenia o niepełnosprawności, w kodzie wpisuje 00. Cały, sześciocyfrowy kod w tym przypadku powinien wyglądać: **05 40 00**³⁸.

³⁸ www.biznes.gov.pl

2. PREFERENCYJNY ZUS

Po upływie okresu 6 miesięcy przedsiębiorca może przejść na preferencyjny ZUS (obniżone składki na ubezpieczenia społeczne), na okres 24 miesięcy kalendarzowych, od dnia zakończenia ulgi na start. Składki te liczone są od podstawy stanowiącej nie mniej niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Ze składek preferencyjnych może skorzystać przedsiębiorca, który:

- nie prowadził działalności gospodarczej w okresie ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych, przed dniem rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej;
- w ramach prowadzonej działalności gospodarczej nie wykonywał czynności na rzecz byłego pracodawcy, jakie wykonywał przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy w bieżącym lub poprzednim roku kalendarzowym;
- rolnik, który wcześniej był zarejestrowany w KRUS, ale przeszedł do ZUS, do limitu 24 miesięcy wlicza się jednak łącznie wszystkie miesiące prowadzenia pierwszej działalności gospodarczej (a nie tylko okres opłacania preferencyjnych składek)³⁹.

3. MAŁY ZUS

Przedsiębiorcy, którzy działają na niewielką skalę i osiągają małe przychody mogą skorzystać z kolejnej ulgi w opłaceniu składek na ubezpieczenia społeczne, czyli „małego ZUS”.

Jeżeli przychody za ubiegły rok z działalności gospodarczej nie przekroczą 30-krotności minimalnego wynagrodzenia, będzie mógł płacić obniżone, proporcjonalne do przychodu składki na ubezpieczenia społeczne.

Z małego ZUS-u mogą skorzystać przedsiębiorcy, którzy:

- w trakcie roku zakończą 24-miesięczny okres opłacania preferencyjnych składek i spełniają warunki do korzystania z „małego ZUS”;
- w poprzednim roku prowadzili działalność przez co najmniej 60 dni, ale zawiesili firmę i wznowią ją w następnym roku (spełniając warunki korzystania z „małego ZUS”);
- w poprzednim roku prowadzili działalność przez co najmniej 60 dni, ale zakończyli działalność i ponownie rejestrują ją w następnym roku.

Zgłoszenia należy dokonać w ciągu 7 dni od:

- pierwszego dnia prowadzenia działalności gospodarczej lub wznowienia działalności gospodarczej;
- pierwszego dnia, w którym będzie spełniał warunki do korzystania z „małego ZUS” (np. skończy okres „preferencyjne składki” w trakcie roku).

Jeśli przedsiębiorca spełnia warunki „małego ZUS” i chce skorzystać z tej ulgi, powinien wyrejestrować się z dotychczasowego ubezpieczenia (formularz ZUS ZWUA). Następnie zgłosić się do „małego ZUS” z kodem tytułu ubezpieczenia **05 90** (jeśli nie ma ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy) lub **05 92** (jeśli ma ustalone prawo do renty). Zgłoszenia dokonuje na formularzu ZUS ZUA lub ZUS ZZA (jeśli podlega wyłącznie ubezpieczeniu zdrowotnemu).

³⁹ Ibidem

Z „małego ZUS” nie może skorzystać przedsiębiorca, jeśli w poprzednim roku prowadził także inną pozarolniczą działalność jako:

- twórca, artysta;
- osoba wykonująca wolny zawód;
- wspólnik spółki jawnej, komandytowej, partnerskiej albo jednoosobowej spółki z o.o.;
- osoba prowadząca publiczną lub niepubliczną szkołę, inną formę wychowania przedszkolnego, placówkę lub ich zespół.

Jeżeli data rozpoczęcia działalności gospodarczej przypada w trakcie miesiąca, to okres 24 miesięcy liczy się począwszy od następnego miesiąca. Tylko w przypadku rozpoczęcia działalności od 1 dnia danego miesiąca, miesiąc ten wlicza się do wymienionych 24 miesięcy. Po upływie 24 miesięcy korzystania z preferencyjnych zasad opłacania składek, osoba prowadząca działalność gospodarczą zobowiązana jest do zmiany kodu tytułu ubezpieczenia poprzez dokonanie wyrejestrowania z ubezpieczeń na formularzu ZUS ZWUA i ponownego dokonania zgłoszenia do ubezpieczeń na formularzu ZUS ZUA.

Obecnie obowiązujące miesięczne składki na ubezpieczenia społeczne dla osoby prowadzącej działalność gospodarczą (wg stanu na 2019 rok):

Rodzaj ubezpieczenia	Wysokość składki podstawowej	Wysokość składki preferencyjnej
Ubezpieczenia społeczne: w tym:	904,60 zł	213,57 zł
ubezpieczenie emerytalne (19,52%)	558,08 zł	131,76 zł
ubezpieczenie rentowe (8%)	228,72 zł	54,00 zł
ubezpieczenie chorobowe (2,45%)	70,05 zł	16,54 zł
ubezpieczenie wypadkowe (1,67% - dla płatników składek zgłaszających do ubezpieczenia wypadkowego nie więcej niż 9 osób)	47,75 zł	11,27 zł

SKŁADKA NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE

Inaczej sytuacja wygląda z ubezpieczeniem zdrowotnym. Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa niż 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku. Składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 9% podstawy jej wymiaru. W 2019 roku do ZUS przekazujemy 342,32 zł, jednak od podatku dochodowego przedsiębiorca może odliczyć jedynie 7,75% wymiaru składki, czyli 294,78 zł.

W przeciwieństwie do składek na ubezpieczenia społeczne, składka na ubezpieczenie zdrowotne jest składką miesięczną i niepodzielną. Oznacza to, że jest ona należna w pełnej wysokości za cały miesiąc, nawet w przypadku wykonywania działalności gospodarczej lub niezdolności do pracy przez część miesiąca.

Przedsiębiorca może być zwolniony z opłacania składki zdrowotnej jeżeli:

- jest emerytem bądź rencistą i jego świadczenie nie przekracza miesięcznie minimalnego wynagrodzenia oraz przychody z działalności nie przekroczą miesięcznie 50% kwoty najniższej emerytury lub będzie opłacał podatek dochodowy w formie karty podatkowej;
- jest zaliczony do umiarkowanego lub znacznego stopnia niepełnosprawności oraz jego przychody z działalności nie przekroczą miesięcznie 50% kwoty najniższej emerytury lub będzie opłacał podatek dochodowy w formie karty podatkowej;
- pobiera zasiłek macierzyński, którego wysokość nie przekracza miesięcznie kwoty świadczenia rodzicielskiego.

SKŁADKA NA FUNDUSZ PRACY⁴⁰

Osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlegająca obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu, zobowiązana jest do opłacania za siebie składki na Fundusz Pracy. Obowiązek ten nie dotyczy kobiet w wieku co najmniej 55 lat i mężczyzn w wieku co najmniej 60 lat. Składki tej nie opłacają również osoby opłacające składki wg preferencyjnych zasad, pod warunkiem, że działalność gospodarcza jest jedynym tytułem do ubezpieczeń. Wynika to z tego, że składkę na Fundusz Pracy płaci się tylko wtedy, kiedy podstawa, od której opłaca się składki na ubezpieczenia społeczne, jest równa lub wyższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę. W 2019 roku minimalne wynagrodzenie wynosi 2 250 zł brutto.

Podstawa wymiaru minimalnej składki na Fundusz Pracy jest taka sama, jak w wypadku ubezpieczeń społecznych. W 2019 roku składka ta wynosi 2,45% podstawy, to jest 70,05 zł.

ZATRUDNIANIE PRACOWNIKÓW

W przypadku zatrudniania pracowników lub innych osób podlegających obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, powstaje obowiązek imiennego zgłoszenia pracownika do ubezpieczeń i odprowadzania za niego odpowiednich składek. Zgłoszenia dokonuje się w terminie 7 dni od daty zawarcia z pracownikiem umowy o pracę. Zgłoszeń dokonuje się na oddzielnych wnioskach. Pracownik podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i chorobowemu) oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu - od momentu nawiązania stosunku pracy do daty jego ustania. Pracodawca zobowiązany jest także do opłacania składek na Fundusz Pracy⁴¹ oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych⁴². W przypadku zatrudnienia pracowników wykonujących pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze należy również opłacać składki na Fundusz Emerytur Podstawowych.

Jeżeli osoba fizyczna prowadzi działalność gospodarczą wraz z osobą współpracującą, należy dokonać zgłoszenia tej osoby do ubezpieczeń społecznych oraz ubezpieczenia zdrowotnego.

Dokonanie zgłoszenia płatnika składek oraz do ubezpieczeń nie podlega opłacie.

Zgłoszenia do ubezpieczeń dokonuje się na określonych formularzach dostępnych w jednostkach terenowych ZUS lub na stronie internetowej www.zus.pl

⁴⁰ Ibidem.

⁴¹ Szczegóły w ustawie z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U.2018.poz.1265 z późn. zm.).

⁴² Szczegóły w ustawie z 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U.2018.poz.1433 z późn. zm.).

oraz za pośrednictwem CEIDG. W przypadku rozliczania składek za więcej niż 5 osób, wymagane jest elektroniczne przekazywanie dokumentów ubezpieczeniowych przy użyciu aktualnej wersji programu PŁATNIK.

DEKLARACJE ROZLICZENIOWE

W przypadku przedsiębiorcy, który **nie zatrudnia** pracowników i innych osób podlegających obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym bądź osób współpracujących, składki na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne wykazywane są w deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA. Deklarację składa się oraz opłaca należne składki **do 10 dnia każdego miesiąca** za miesiąc poprzedni. Nie ma obowiązku składania deklaracji ZUS DRA za kolejne miesiące, jeżeli nic się nie zmieniło w stosunku do danych wykazanych w ostatnio złożonej deklaracji.

Przedsiębiorca, który **zatrudnia** pracowników i inne osoby podlegające obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym bądź osoby współpracujące, dodatkowo składa imienne raporty miesięczne za wszystkie osoby ubezpieczone, tj. ZUS RSA, ZUS RCA, ZUS RZA. W tej sytuacji płatnik składek składa dokumenty rozliczeniowe oraz opłaca należne składki **do 15 dnia każdego miesiąca** za miesiąc poprzedni.

WŁAŚCIWOŚĆ ZUS

Właściwą jednostką terenową ZUS jest jednostka według siedziby płatnika składek. Dla przedsiębiorców - płatników składek, mających siedzibę na terenie Nowego Sącza lub powiatu nowosądeckiego właściwą jednostką terenową jest **Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Nowym Sączu** (ul. Sienkiewicza 77).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych uruchomił usługę dla swoich klientów - Platformę Usług Elektronicznych. Umożliwia ona klientom ZUS dostęp do usług świadczonych przez ZUS drogą elektroniczną. Portal umożliwia elektroniczną obsługę, bez konieczności wizyt w ZUS wszystkim grupom klientów. Pozwala m.in. płatnikowi składek na zapoznanie się z danymi zgromadzonymi na jego koncie indywidualnym jako płatnika składek, jak również jako ubezpieczonego. Oprócz dostępu do zapisów na swoich kontach, płatnik składek może do ZUS wysłać przez Internet wnioski, dokumenty ubezpieczeniowe.

Na profilu ubezpieczonego można m.in. sprawdzić czy pracodawca prawidłowo i terminowo dokonał zgłoszenia do ubezpieczeń i zgodnie z zawartą umową odprowadza składki.

Założenia konta na PUE można dokonać w następujący sposób:

- jeśli płatnik posiada certyfikat kwalifikowany lub profil zaufany ePUAP (elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej) może bez konieczności wychodzenia z domu założyć konto na portalu pue.zus.pl. W takim przypadku system automatycznie odczyta dane identyfikacyjne oraz sprawdzi w jakich rolach dany użytkownik występuje w kontaktach z ZUS. I tak np. jeśli osoba zakładająca konto jest osobą prowadzącą własną działalność gospodarczą, to są zakładane dla niej dwa profile: płatnika i ubezpieczonego;
- w przypadku osób nieposiadających certyfikatu kwalifikowanego, jak również profilu na ePUAP, założenie konta na PUE wymaga osobistej wizyty w ZUS.

Dla osób chcących samodzielnie dokonać rejestracji udostępniono na portalu pue.zus.pl formularz. Po wypełnieniu formularza w terminie do 7 dni należy zgłosić się do dowolnej

jednostki ZUS z dokumentem tożsamości, na podstawie którego pracownik potwierdzi tożsamość, a system automatycznie przypisze odpowiednie role i założy konto. Można również zgłosić się do ZUS z dokumentem tożsamości, a pracownik cały proces rejestracji i potwierdzenia wykona za nas.

APLIKACJA DLA MAŁYCH FIRM

Zakład Ubezpieczeń Społecznych umożliwia również płatnikom składek, posiadającym profil założony na platformie PUE oraz na platformie ePUAP, korzystanie z profilu e-Płatnik i za jego pomocą sporządzanie i przysyłanie dokumentów ubezpieczeniowych do ZUS. Do przysyłania dokumentów ubezpieczeniowych nie jest wymagane posiadanie certyfikatu kwalifikowanego. Usługa e-Płatnik została specjalnie stworzona dla przedsiębiorców rozliczających składki za maksymalnie 100 ubezpieczonych, a jej funkcjonalność ułatwia użytkownikom wypełnianie, weryfikację i wysyłanie dokumentów ubezpieczeniowych.

Szczegółowe informacje dotyczące funkcjonalności PUE można uzyskać w Centrum Obsługi Telefonicznej ZUS:

22 560 16 00 z telefonu stacjonarnego i komórkowego (poniedziałek - piątek: 7.00 - 18.00),
Skype: zus_centrum_obslugi_tel, e-mail: cot@zus.pl oraz w każdej jednostce ZUS.

2.9. Pieczęć firmowa

Polskie prawo nie nakłada obowiązku posiadania pieczęci przez przedsiębiorcę. W praktyce jednak większość urzędów czy instytucji jej wymaga.

Pieczęć firmowa powinna być czytelna i zawierać następujące dane:

- pełna nazwa firmy;
- adres siedziby firmy, ewentualnie dodatkowe miejsca wykonywania działalności;
- numer NIP, ewentualnie numer REGON;
- dane kontaktowe np. numer telefonu, fax, e-mail, adres strony www.

Dane na pieczęci powinny być zgodne z dokumentami rejestrowymi firmy!

PRZYKŁAD/wzór pieczęci firmowej

Usługi Remontowo - Budowlane
Jan Kowalski
33-300 Nowy Sącz, ul. Słoneczna 7
tel./fax 18 400 00 00
e-mail: biuro@remontykowalski.pl
NIP 734-000-00-00 REGON 490000000

2.10. Rachunek bankowy

Każdy przedsiębiorca zobowiązany jest do używania rachunku bankowego w przypadku dokonywania lub przyjmowania płatności, których wartość przekracza 15 tys. zł, bez względu na liczbę tych płatności⁴³. Poza tym przypadkiem, istnieją jeszcze inne rozliczenia, które muszą być dokonywane za pośrednictwem rachunku bankowego. Należą do nich m.in. rozliczenia z urzędem skarbowym, np. wpłacanie zaliczek na podatek dochodowy, czy ZUS, np. przekazanie składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Z wyłączeniem transakcji przekraczających 15 tys. zł, przedsiębiorca będący osobą fizyczną może korzystać w prowadzonej działalności z osobistego rachunku bankowego lub rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej (SKOK).

Wszyscy podatnicy nabywający towary lub usługi dokonują płatności w ramach mechanizmu podzielonej płatności, rachunek firmowy będą musieli otworzyć obowiązkowo, a banki automatycznie utworzą rachunek do rozliczeń VAT.

Przedsiębiorca może posiadać kilka rachunków bankowych związanych z prowadzoną działalnością. Wszystkie należy zgłosić do urzędu skarbowego i ZUS, wskazując konto rachunku podstawowego. Przedsiębiorca będący osobą fizyczną zgłasza rachunek firmowy na wniosku CEIDG-1. Na wniosku tym zgłasza również osobisty rachunek bankowy właściwy dla zwrotu nadpłaty podatku dochodowego. Spółki cywilne oraz spółki wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) rachunek bankowy zgłaszają do urzędu skarbowego na formularzu NIP-2, natomiast do ZUS na formularzu ZUS ZBA.

⁴³ Art. 19 ustawy z 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U.2018.poz.646 z późn zm.).

3. Koszty założenia firmy

Wysokość kosztów związanych z założeniem firmy zależy głównie od rodzaju wybranej formy działalności gospodarczej, a w przypadku spółek kodeksu handlowego dodatkowo od wysokości wniesionego kapitału.

3.1. Podatek od czynności cywilnoprawnych oraz taksa notarialna

Jeżeli umowa spółki przewiduje wniesienie kapitału (wkładu albo kapitału zakładowego), wówczas powstaje obowiązek opłacenia podatku od czynności cywilnoprawnych⁴⁴. Podatek od czynności cywilnoprawnych wynosi 0,5% wartości wniesionego kapitału.

W przypadku umowy spółki w formie aktu notarialnego dodatkowo powstają koszty taksy notarialnej. Koszty te zależą od wartości przedmiotu czynności notarialnej, czyli w przypadku umowy spółki od wartości kapitału. Maksymalne stawki za sporządzenie aktu notarialnego umowy spółki określone zostały przez Ministra Sprawiedliwości⁴⁵.

Przy sporządzaniu umowy spółki w formie aktu notarialnego podatek od czynności cywilnoprawnych pobiera i opłaca notariusz. Dla pozostałych umów podatek należy wyliczyć oraz opłacić samodzielnie w urzędzie skarbowym właściwym dla siedziby spółki.

Przy podwyższaniu wartości kapitału również powstaje obowiązek opłacenia podatku od czynności cywilnoprawnych. Obliczamy go wówczas od wartości wkładów podwyższających majątek spółki albo wartości, o którą podwyższono kapitał zakładowy.

3.2. Wpis do rejestru publicznego (CEIDG i KRS)

Zgłoszenie działalności gospodarczej osoby fizycznej, w tym wspólnika spółki cywilnej do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), jest bezpłatna natomiast wpis spółek do Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) obarczony jest opłatami. Wysokość opłat dostępna jest na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości <https://bip.ms.gov.pl/pl/rejestry-i-ewidencje/krajowy-rejestr-sadowy/oplaty-obowiazujace-w-postepowaniu-rejestrowym/>

UWAGA PRZEDSIĘBIORCY!!!

Wszelkie czynności związane z wpisem do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) - prowadzonej przez Ministra Przedsiębiorczości i Technologii są BEZPŁATNE.

Przestrzegamy przed firmami komercyjnymi przesyłającymi oferty dokonania wpisu w prowadzonych przez siebie rejestrach (katalogach firm). Firmy te wykorzystują fakt rejestracji przedsiębiorców będących osobami fizycznymi w CEIDG.

⁴⁴ Zasady opłacania podatku od czynności cywilnoprawnych reguluje ustawa z 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz.U.2017. poz. 1150 z późn. zm.).

⁴⁵ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 28 czerwca 2004 r. w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej (Dz.U.2018.poz.272 z późn. zm.).

Prowadząc działalność pod różnymi nazwami typu: Krajowy Rejestr Polskich Firm, Centralna Ewidencja o Działalności Gospodarczej (CEODG), Centralna Ewidencja i Rejestr (CEiR), Centralna Ewidencja Działalności Gospodarczych i Firm (CEDGiF), Europejska Ewidencja (...) itp. - kierują do przedsiębiorców korespondencję z wezwaniem do zapłaty.

Treść wezwania wprowadza w błąd i sugeruje konieczność wpłaty określonej kwoty (w przedziale od 72 zł do 398 zł) na konto wskazane w załączonym do oferty przekazie pocztowym.

Wszelkie tego typu wezwania do zapłaty to oferty komercyjne, nie związane z CEIDG. **Dokonanie zatem żądanej zapłaty jest całkowicie dobrowolne.**

4. Wsparcie finansowe na założenie firmy

Osoba zamierzająca rozpocząć działalność gospodarczą może skorzystać z doradztwa związanego z planowaną działalnością oraz dofinansowania ze środków publicznych na uruchomienie działalności. **W przypadku środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej należy o nie wnioskować jeszcze przed podjęciem działań związanych z rejestracją firmy.**

4.1. Środki na podjęcie działalności gospodarczej z urzędu pracy

Osoby bezrobotne, absolwenci centrum integracji społecznej, absolwenci klubu integracji społecznej, poszukujący pracy, niepozostający w zatrudnieniu i niewykonujący innej pracy zarobkowej opiekunowie osób niepełnosprawnych, osoby bezrobotne podlegające ubezpieczeniu społecznemu rolników, z którymi stosunek pracy lub stosunek służbowy został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy i które nie są uprawnione do zasiłku, zarejestrowane w urzędzie pracy, mogą skorzystać z dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej (w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa). Dofinansowanie przeznaczone jest wyłącznie na uruchomienie firmy osoby fizycznej, czyli podlegającej wpisowi do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Dofinansowanie nie może zostać przeznaczone na uruchomienie każdego rodzaju działalności gospodarczej. Nie można go otrzymać m.in. na taką działalność jak: handel obwoźny oraz w pomieszczeniach przenośnych, handel odzieżą używaną, handel samochodami, działalność komisową, działalność prowadzoną sezonowo, akwizycję, kantor, agencję towarzyską, lombard, salon gier.

Szczegółowe informacje na temat zasad oraz możliwości uzyskania dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej oraz skorzystania z innych form wsparcia finansowego skierowanego do przedsiębiorców (np. refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, prac interwencyjnych) można otrzymać we właściwym urzędzie pracy. Dla osób mających miejsce zameldowania lub adres stałego miejsca zamieszkania na terenie miasta Nowego Sącza będzie to **Sądecki Urząd Pracy** (ul. Węgierska 146, Nowy Sącz), dla osób z powiatu nowosądeckiego **Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego** (ul. Nawojowska 118, Nowy Sącz).

4.2. Dotacje unijne na założenie firmy

Istnieje możliwość uzyskania dotacji unijnej na rozpoczęcie i rozwój działalności gospodarczej. Osoby zainteresowane otrzymaniem dotacji odsyłamy po szczegółowe informacje na stronę internetową Małopolskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A.: www.marr.pl.

Dostępne są również preferencyjne pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Szczegóły dotyczące warunków uzyskania pożyczki na stronie: www.nowy-malopolski-przedsiębiorca.pl.

4.3. Inkubatory przedsiębiorczości

Na terenie Nowego Sącza funkcjonuje Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości. W ramach swojej działalności wspiera on zarówno osoby rozpoczynające jak i prowadzące działalność gospodarczą.

Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości (ul. Wyspiańskiego 13, Nowy Sącz) wspiera przedsiębiorców rozpoczynających działalność na terenie Nowego Sącza oraz powiatu nowosądeckiego poprzez prowadzenie usług informacyjnych i doradczych, wynajem pomieszczeń biurowych i usługowo-produkcyjnych po stawkach preferencyjnych. Skupia firmy w jednym budynku, udostępnia im pełną infrastrukturę teleinformatyczną, salę konferencyjną. Organizuje warsztaty szkoleniowe oraz seminaria tematyczne. Pełna oferta inkubatora dostępna jest na stronie www.inkubator.nowysacz.pl.

5. Koncesje, zezwolenia i licencje oraz działalność regulowana

5.1. Koncesje

Wykonywanie niektórych rodzajów działalności gospodarczej wymaga uprzedniego uzyskania **koncesji**. W niektórych przypadkach istnieje możliwość ubiegania się o wydanie promesy koncesji, tj. przyrzeczenia jej udzielenia, przed podjęciem czynności rejestracyjnych działalności gospodarczej. Okres ważności promesy nie może być krótszy niż 6 miesięcy. Koncesja uprawnia do prowadzenia działalności gospodarczej na terenie całego kraju. Udzielenie koncesji lub jej zmiana oraz udzielenie promesy podlega opłacie skarbowej⁴⁶.

Uzyskania **koncesji** wymaga prowadzenie działalności gospodarczej m.in. w zakresie⁴⁷:

- poszukiwania, rozpoznawania kopalin, wydobywania kopalin ze złóż, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów lub dwutlenku węgla (udziela minister właściwy do spraw środowiska lub też w sprawach nie zastrzeżonych dla tego ministra wojewoda lub starosta);
- wytwarzania i obrót materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją, produktami o przeznaczeniu wojskowym i policyjnym (udziela minister właściwy do spraw wewnętrznych);
- wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, transportowania i sprzedaży paliwami i energią (udziela Prezes Urzędu Regulacji Energetyki);
- przesyłania dwutlenku węgla w celu jego podziemnego składowania (udziela minister właściwy do spraw środowiska);
- ochrony osób i mienia, czyli działalność tzw. agencji ochrony (udziela minister właściwy do spraw wewnętrznych);
- przewozów lotniczych (udziela Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego);
- rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych (udziela Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji);
- prowadzenia kasyn gry (udziela minister właściwy do spraw finansów publicznych).

Szczegółowy zakres i warunki wykonywania działalności gospodarczej podlegającej koncesjonowaniu określają przepisy ustaw właściwych dla danej działalności, np. dla działalności w zakresie ochrony osób i mienia - ustawa z 22 sierpnia 1997r. o ochronie osób i mienia.

Udzielenie, zmiana, cofnięcie koncesji należy do ministra właściwego ze względu na przedmiot działalności gospodarczej wymagającej koncesji, np. dla ochrony osób i mienia - Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji. Przepisy ustaw mogą jednak wskazywać inne organy administracyjne jako koncesyjne, np. w zakresie rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych - Prezes Rady Radiofonii i Telewizji. Organy koncesyjne bądź ich nazwy mogą ulegać zmianie. Najczęściej jest to wynikiem zachodzących zmian w strukturze organizacyjnej centralnych

⁴⁶ Szczegóły w ustawie z 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U.2018.poz.1044 z późn. zm.).

⁴⁷ www.biznes.gov.pl

oraz naczelnych organów administracyjnych. Podobna sytuacja może mieć miejsce w przypadku organów udzielających zezwoleń, licencji oraz prowadzących rejestry działalności regulowanej.

5.2. Zezwolenia

Tak jak w przypadku koncesji, prowadzenie działalności gospodarczej w określonych dziedzinach wymaga uprzedniego uzyskania **zezwolenia (licencji)**, np. w zakresie wykonywania regularnego przewozu osób. Wiąże się to z koniecznością spełnienia przez przedsiębiorcę dodatkowych wymogów. Najczęściej są to dokumenty i świadectwa potwierdzające posiadanie szczególnych kwalifikacji, umiejętności zawodowych czy doświadczenia. Podobnie jak przy koncesji, w niektórych przypadkach można uzyskać promesę zezwolenia (licencji) jeszcze przed zarejestrowaniem firmy. Zezwolenia uprawniają do prowadzenia działalności gospodarczej na terenie całego kraju.

Zasady wykonywania działalności gospodarczej objętej zezwoleniami (w tym organy zezwalające, warunki jakie należy spełnić) określają przepisy ustaw właściwych dla danej działalności, np. dla sprzedaży hurtowej i detalicznej napojów alkoholowych - ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Udzielenie zezwolenia lub jego zmiana oraz udzielenie promesy podlega opłacie. Wysokość opłat określają przepisy ustaw właściwych dla danej działalności wymagającej zezwolenia.

Uzyskania **zezwolenia (licencji)** wymaga prowadzenie działalności gospodarczej m.in. w zakresie⁴⁸:

- sprzedaży hurtowej i detalicznej napojów alkoholowych;
- prowadzenia działalności w zakresie gier losowych;
- odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych;
- ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt;
- wytwarzania i dopuszczenia do obrotu produktów leczniczych, prowadzenia aptek ogólnodostępnych, hurtowni farmaceutycznych;
- prowadzenia składu podatkowego;
- wykonywania rybołówstwa morskiego;
- prowadzenia szeregu działalności w zakresie finansów np. działalności maklerskiej lub rachunków papierów wartościowych, prowadzenie funduszu emerytalnego albo banku i instytucji kredytowej;
- prowadzenia giełdy towarowej;
- instalacji lub naprawy określonych rodzajów przyrządów pomiarowych, w tym m.in. tachografów cyfrowych;
- prowadzenia zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków;
- podejmowania i wykonywania krajowego transportu drogowego osób samochodem osobowym, pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu powyżej 7 i nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą oraz taksówką;

⁴⁸ Ibidem.

- podejmowania i wykonywania transportu drogowego w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy;
- wykonywania przewozów kolejowych osób i rzeczy oraz udostępniania pojazdów trakcyjnych⁴⁹.

PRZYKŁAD/zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych

Przedsiębiorca planuje otworzyć dwa sklepy spożywcze, w których zamierza sprzedawać alkohol: jeden sklep w Nowym Sączu, drugi w Chelmcu. Po zezwolenie na sprzedaż alkoholu w sklepie w Nowym Sączu przedsiębiorca zwraca się z wnioskiem do Prezydenta Miasta Nowego Sącza, natomiast w sklepie w Chelmcu do Wójta Gminy Chelmec. Właściwość organu wydającego zezwolenie na sprzedaż alkoholu ustala się według lokalizacji punktu jego sprzedaży. Nie ma tutaj znaczenia siedziba czy miejsce zamieszkania przedsiębiorcy.

Zezwolenia wydawane przez Prezydenta Miasta Nowego Sącza:

- zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych;
- zezwolenie na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym;
- zezwolenie na wykonywanie regularnych specjalnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym;
- zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego na wykonywanie transportu drogowego osób/rzeczy;
- licencja na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu powyżej 7 i nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą;
- licencja na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób samochodem osobowym;
- licencja na wykonywanie transportu drogowego taksówką;
- licencja na wykonywanie transportu drogowego rzeczy w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy.

Sprawy w zakresie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych prowadzi **Wydział Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej** Urzędu Miasta Nowego Sącza (Rynek 22), w zakresie transportu **Wydział Transportu i Komunikacji** Urzędu Miasta Nowego Sącza (ul. Wyspiańskiego 22). Wzory wniosków oraz wykaz niezbędnych dokumentów do załatwienia sprawy dostępne są na stronie www.nowysacz.pl w Katalogu Usług.

5.3. Działalność regulowana

Działalność regulowana, obok koncesji i zezwoleń, jest kolejnym sposobem reglamentacji działalności gospodarczej. O tym, czy dana działalność gospodarcza jest działalnością regulowaną przesądza przepis ustawy regulującej zasady wykonywania tej działalności. Dla podjęcia takiej działalności konieczne będzie spełnienie szczególnych warunków określonych przez przepisy tej ustawy, a następnie uzyskanie wpisu do rejestru działalności regulowanej. Aby uzyskać ten wpis, należy złożyć pisemne

⁴⁹ Ibidem.

oświadczenie dotyczące spełnienia warunków do wykonywania tej działalności. Oświadczenie należy złożyć do organu prowadzącego rejestr działalności regulowanej, którym może być organ administracji publicznej bądź organ samorządu zawodowego np. dla indywidualnej praktyki lekarskiej - okręgowa izba lekarska właściwa ze względu na miejsce wykonywania praktyki.

Treść oświadczenia, organ prowadzący rejestr, sposób prowadzenia rejestru, nazwę rejestru określają przepisy ustaw regulujących wykonywanie danej działalności.

Rejestr działalności regulowanej jest jawny, co oznacza, że każdy ma prawo dostępu do znajdujących się w nim danych. Wpis do rejestru działalności regulowanej podlega opłacie skarbowej, z pewnymi wyjątkami⁵⁰.

Działalnością regulowaną jest działalność gospodarcza m.in. w zakresie:

- przechowywania dokumentacji osobowej i płacowej pracodawców o czasowym okresie przechowywania, rejestr prowadzi marszałek województwa;
- usług detektywistycznych, rejestr prowadzi minister właściwy do spraw wewnętrznych;
- prowadzenia indywidualnej praktyki lekarskiej, indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej, grupowej praktyki lekarskiej, rejestr prowadzi okręgowa rada lekarska;
- prowadzenia indywidualnej praktyki pielęgniarek, położnych, indywidualnej specjalistycznej praktyki pielęgniarek, położnych albo grupowej praktyki pielęgniarek, rejestr prowadzi Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych;
- wyrobu i rozlewu wyrobów winiarskich, wyrobu lub rozlewu napojów spirytusowych, rejestr prowadzi minister właściwy do spraw rynków rolnych;
- prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców, pracowni psychologicznej dla instruktorów, egzaminatorów kierowców, organizowania kursów dokształcających dla kierowców przewożących towary niebezpieczne, rejestr prowadzi starosta właściwy ze względu na miejsce wykonywania działalności;
- prowadzenia stacji kontroli pojazdów, rejestr prowadzi starosta właściwy ze względu na miejsce wykonywania działalności;
- organizowania imprez turystycznych, rejestr prowadzi marszałek województwa;
- działalności kantorowej, rejestr prowadzi Prezes Narodowego Banku Polskiego;
- działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu usług w zakresie pośrednictwa pracy na terenie Polski, pośrednictwa do pracy za granicą obywateli polskich, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego, pracy tymczasowej, rejestr prowadzi marszałek województwa właściwy ze względu na miejsce siedziby agencji zatrudnienia.

Rejestry działalności regulowanej prowadzone przez Prezydenta Miasta Nowego Sącza:

- rejestr przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów;
- rejestr przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców;
- rejestr przedsiębiorców świadczących usługi odbierania odpadów komunalnych od mieszkańców nieruchomości.

⁵⁰ Szczegóły w ustawie z 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U.2018.poz.1044 z późn. zm.) oraz w przepisach ustaw właściwych dla danej działalności gospodarczej będącej działalnością regulowaną.

Sprawy w zakresie rejestru przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów oraz ośrodki szkolenia kierowców prowadzi **Wydział Transportu i Komunikacji** Urzędu Miasta Nowego Sącza (ul. Wyspiańskiego 22), w zakresie rejestru przedsiębiorców świadczących usługi odbierania odpadów komunalnych od mieszkańców nieruchomości **Wydział Środowiska** Urzędu Miasta Nowego Sącza (ul. Szwedzka 5, I piętro). Wzory wniosków oraz wykaz niezbędnych dokumentów do uzyskania wpisu do ww. rejestrów dostępne są na stronie www.nowysacz.pl w Katalogu Usług.

Wykonywanie niektórych zawodów wymaga odpowiedniego wykształcenia oraz wpisania na listę podmiotów uprawnionych do wykonywania określonego zawodu. Są to np. adwokat, biegły rewident, doradca podatkowy, notariusz, radca prawny, osoba uprawniona do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych.

6. Pozostałe obowiązki

6.1. Akcyza

Podatnikami akcyzy są osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które dokonują czynności podlegające opodatkowaniu podatkiem akcyzowym.

Prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie wyrobów akcyzowych, np. handel paliwem, gazem czy wyrobami zawierającymi alkohol lub tytoń, pojazdami samochodowymi niezarejestrowanymi w kraju, pośrednictwo w sprzedaży węgla, wymaga, **przed dniem wykonania pierwszej czynności podlegającej opodatkowaniu akcyzą**, dokonania zgłoszenia rejestracyjnego właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego. Zgłoszenia rejestracyjnego należy również dokonać przed dniem wykonania pierwszej czynności z wykorzystaniem wyrobów akcyzowych objętych zwolnieniem od akcyzy, ze względu na ich przeznaczenie⁵¹. Przedsiębiorca w wyniku złożenia zgłoszenia rejestracyjnego staje się podatnikiem podatku akcyzowego. Organem dokonującym rozliczenia akcyzy jest urząd skarbowy właściwy dla miejsca wykonywania czynności podlegających opodatkowaniu tym podatkiem.

Zgłoszenia rejestracyjnego w zakresie podatku akcyzowego należy dokonać na formularzu rejestracyjnym AKC-R, który można pobrać ze strony internetowej Ministerstwa Finansów - www.podatki.gov.pl/akcyza/formularze/formularze-akcyzowe/. Wraz z formularzem należy przedłożyć dowód uiszczenia opłaty skarbowej w kwocie 170 zł należnej z tytułu przyjęcia zgłoszenia rejestracyjnego⁵². W momencie rejestracji w urzędzie celnym wymagana jest pieczęć firmowa.

Dokumenty należy złożyć do urzędu skarbowego właściwego ze względu na miejsce wykonywania czynności (lub wystąpienia stanu faktycznego) podlegających opodatkowaniu akcyzą. Jeżeli czynności podlegające opodatkowaniu wykonywane są w kilku miejscach na terenie działania różnych urzędów skarbowych, to w przypadku osoby fizycznej właściwość miejscową ustala się według miejsca zamieszkania, a dla pozostałych podatników, np. spółki cywilnej, spółki jawnej, spółki z o.o., według ich siedziby. Urząd ten jest również właściwy dla rozliczeń w zakresie akcyzy. Dla podatników wykonujących czynności podlegające opodatkowaniu akcyzą na terenie Nowego Sącza właściwy jest Urząd Skarbowy przy ul. Barbackiego 10.

Jeżeli dane zawarte w zgłoszeniu rejestracyjnym ulegną zmianie lub podatnik zaprzestanie wykonywania czynności podlegającej opodatkowaniu akcyzą lub czynności z wykorzystaniem wyrobów akcyzowych objętych zwolnieniem od akcyzy ze względu na ich przeznaczenie, jest zobowiązany w terminie 7 dni złożyć odpowiednie zgłoszenie do urzędu skarbowego. W przypadku zmiany danych zgłoszenie składa się na druku AKC-R, a dla zaprzestania wykonywania ww. czynności na druku AKC-Z.

⁵¹ Szczegóły w ustawie z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz.U.2018.poz.1114 z późn. zm.).

⁵² Wysokość opłaty skarbowej wynika z ustawy z 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U.2018.poz.1044 z późn. zm., Załącznik część I pkt 15).

6.2. Państwowa Inspekcja Pracy i Państwowa Inspekcja Sanitarna

Jeśli pracodawca zatrudnia pracowników na podstawie stosunku pracy, podlega kontroli w zakresie prawa pracy, w szczególności pod względem zabezpieczenia pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy.

Pracodawcy nie muszą zgłaszać faktu zatrudniania pracowników do Państwowej Inspekcji Pracy i Państwowej Inspekcji Sanitarnej⁵³. Dotyczy to nie tylko nowych przedsiębiorców, ale również tych działających od dawna. Państwowa Inspekcja Pracy i Państwowa Inspekcja Sanitarna uzyskuje informacje dotyczące zatrudnionych pracowników z danych gromadzonych w rejestrze podmiotów prowadzonym przez Główny Urząd Statystyczny i danych gromadzonych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

6.3. Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych

Przedsiębiorca, który podejmuje działalność gospodarczą w zakresie produkcji, składowania, konfekcjonowania i obrotu artykułami rolno-spożywczymi, powinien zgłosić ten fakt Wojewódzkiemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (WIJHARS). Zgłoszenie powinno nastąpić nie później niż w dniu rozpoczęcia działalności gospodarczej. Powinno zawierać m.in. informacje o przedmiocie działalności gospodarczej, miejscach produkcji, składowania lub konfekcjonowania artykułów rolno-spożywczych.

Dokumenty należy złożyć do Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych dla osoby fizycznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania, dla spółki cywilnej oraz spółki wpisanej do Krajowego Rejestru Sądowego ze względu na ich siedzibę. Dla osób fizycznych zamieszkałych na terenie Nowego Sącza oraz spółek z siedzibą na terenie Nowego Sącza właściwym jest **Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych** (ul. Ujastek 1, Kraków).

Powyższy obowiązek nie dotyczy:

- rolników w zakresie prowadzonej działalności rolniczej z wyłączeniem działalności polegającej na znakowaniu i pakowaniu jaj;
- producentów i przedsiębiorców wyrabiających wino z winogron pozyskanych z upraw winorośli położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- podjęcia działalności gospodarczej w zakresie obrotu detalicznego artykułami rolno-spożywczymi⁵⁴.

Zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej należy zgłosić **WIJHARS** w terminie 7 dni od dnia jej zaprzestania.

Niedopełnienie obowiązku zgłoszenia podjęcia lub zaprzestania działalności w zakresie produkcji, składowania, konfekcjonowania i obrotu artykułami rolno-spożywczymi podlega karze grzywny.

⁵³ Art. 1 ustawy z 9 listopada 2012 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2013. poz.2)

⁵⁴ Art. 12 ustawy z 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz.U.2018 r. poz.2164 z późn. zm.).

6.4. Zmiana sposobu użytkowania budynku

Zdarza się, że na prowadzenie działalności gospodarczej przeznaczą się część budynku mieszkalnego. W zależności od rodzaju wykonywanej działalności, może to prowadzić do konieczności zmiany sposobu jego użytkowania w rozumieniu prawa budowlanego, np. garaż planuje się zająć na sklep czy biuro.

Prawo budowlane zezwala na korzystanie z lokali, budynków czy innych obiektów budowlanych zgodnie z ich przeznaczeniem. Mieszkanie powinno być wykorzystywane do celów bytowych, a np. garaż do trzymania samochodu. To samo prawo budowlane daje jednak możliwość zmiany ich sposobu użytkowania, o ile w planie zagospodarowania przestrzennego nie postanowiono, że może być w tym terenie spełniona tylko funkcja mieszkaniowa.

Przez zmianę sposobu użytkowania rozumie się podjęcie bądź zaniechanie w obiekcie budowlanym lub jego części, działalności zmieniającej warunki bezpieczeństwa pożarowego, powodziowego lub pracy, warunki zdrowotne, higieniczno-sanitarne, ochrony środowiska, bądź wielkości lub układu obciążeń.

Zatem, jeżeli zmiana sposobu użytkowania budynku bądź jego części będzie miała wpływ na ww. warunki, niezbędne jest zgłoszenie tej zmiany do właściwego organu (tj. starosty, prezydenta miasta). Należy pamiętać, że zgłoszenia należy dokonać jeszcze przed dokonaniem zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części. Zmiana sposobu użytkowania może nastąpić jeżeli w terminie 30 dni od dnia doręczenia zgłoszenia urząd nie wniesie sprzeciwu w drodze decyzji. Zgłoszenie traci ważność po upływie 3 lat od daty niewniesienia sprzeciwu. W przeciwnym wypadku będzie to samowola budowlana.

Należy podkreślić, że w przypadku kiedy w budynku konieczne jest wykonanie robót budowlanych np. polegających na wybudowaniu ścian działowych, to mamy do czynienia z przebudową budynku, a więc nie ma tu zastosowania tryb zgłoszenia i obowiązuje procedura uzyskania pozwolenia na budowę.

Do zgłoszenia należy dołączyć m.in.:

- opis i rysunek określający usytuowanie obiektu budowlanego w stosunku do granic nieruchomości i innych obiektów budowlanych istniejących lub budowanych na tej i sąsiednich nieruchomościach, z oznaczeniem części obiektu budowlanego, w której zamierza się dokonać zmiany sposobu użytkowania;
- zwięzły opis techniczny, określający rodzaj i charakterystykę obiektu budowlanego oraz jego konstrukcję, dotychczasowe i zamierzone przeznaczenie wraz z danymi techniczno-użytkowymi, w tym wielkościami i rozkładem obciążeń, a w razie potrzeby również danymi technologicznymi;
- oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane;
- ekspertyzę techniczną wykonaną przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane bez ograniczeń w odpowiedniej specjalności lub przez rzeczoznawcę budowlanego w zakresie obejmującym odpowiednią specjalność.

Zamierzona zmiana użytkowania budynku musi być zgodna z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub w przypadku jego braku z warunkami zabudowy oraz z ogólnie rozumianymi przepisami prawa budowlanego. W sytuacji, gdy teren, na którym znajduje się obiekt wymagający zmiany sposobu użytkowania, nie posiada planu miejscowego, złożenie zgłoszenia musi być poprzedzone procedurą uzyskania decyzji o ustaleniu warunków zabudowy.

Zdarza się i tak, że nie na wszystkie zgłoszone zmiany starosta czy prezydent miasta się zgodzi, np. w sytuacji, gdy zmiana sposobu użytkowania wymaga wykonania robót budowlanych, na które potrzebne jest pozwolenie na budowę lub zmiana narusza ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego⁵⁵.

Zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części może dokonać właściciel obiektu bądź inny podmiot pod warunkiem, że z posiadanego tytułu prawnego wynika jego prawo do zmiany sposobu użytkowania (np. dzierżawca, najemca). Zgłoszenie zmiany sposobu użytkowania w opisanym trybie nie podlega opłacie. Natomiast wydanie zaświadczenia o zgodności zamierzonej zmiany sposobu użytkowania budynku lub jego części z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego podlega opłacie skarbowej w wysokości 17 zł.

Dla obiektów budowlanych położonych na terenie miasta Nowego Sącza wszelkich formalności można dokonać w **Wydziale Architektury i Urbanistyki** Urzędu Miasta Nowego Sącza (Rynek 5). Wzór zgłoszenia/wniosku oraz wykaz niezbędnych dokumentów do załatwienia sprawy dostępne są na stronie www.nowysacz.pl w Katalogu Usług.

6.5. Podatek od nieruchomości

Podatnik podatku od nieruchomości w stosunku do gruntu, budynku, budowli lub ich części, lub też określonego lokalu, w którym będzie prowadzona działalność gospodarcza, o jej rozpoczęciu musi również powiadomić urząd gminy właściwy dla miejsca położenia nieruchomości. Czynności tej należy dokonać w ciągu **14 dni od dnia rozpoczęcia działalności**.

Podatnikiem podatku od nieruchomości dla danej nieruchomości (gruntu, budynku, budowli lub ich części) jest⁵⁶:

- właściciel nieruchomości lub obiektów budowlanych;
- posiadacz samoistny nieruchomości lub obiektów budowlanych;
- wynajmujący, dzierżawca lub użytkownik wieczysty nieruchomości stanowiącej własność gminy albo Skarbu Państwa.

Rozpoczęcie wykonywania działalności gospodarczej na nieruchomości może wpłynąć na zmianę dotychczasowego jej wykorzystania, tj. pomieszczenie wydzielone w budynku mieszkalnym, które do tej pory było przeznaczone wyłącznie dla celów bytowych, będzie zajęte na działalność gospodarczą, np. prowadzenie biura rachunkowego. W tym przypadku, należy zgłosić powierzchnię tego pomieszczenia dla celów podatku od nieruchomości, jako zajętą na prowadzenie działalności gospodarczej. Zgłoszenia należy dokonać w urzędzie gminy właściwym dla miejsca położenia nieruchomości, na specjalnie przygotowanym formularzu podatkowym. Każda gmina tworzy własne wzory formularzy, które wprowadza w drodze uchwały rady gminy. Dla podatników podatku od nieruchomości będących osobami fizycznymi jest to informacja o nieruchomościach i obiektach budowlanych, dla pozostałych, w tym spółek wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) - deklaracja na podatek od nieruchomości. Obowiązujące formularze można znaleźć na stronie internetowej danej gminy.

⁵⁵ Szczegóły w ustawie z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U.2018.poz.1202 z późn. zm.).

⁵⁶ Szczegóły w ustawie z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U.2018.poz.1445 z późn. zm.).

W przypadku przeznaczenia na działalność gospodarczą **części pomieszczenia mieszkalnego**, które równocześnie wykorzystywane jest na cele bytowe, nie dojdzie do zmiany opodatkowania tej nieruchomości. Jednak o tym fakcie należy również poinformować urząd gminy, poprzez złożenie pisemnego oświadczenia w wybranej formie.

W sytuacji, gdy przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą na nieruchomości, której **nie jest właścicielem**, np. na podstawie umowy najmu, wtedy obowiązek zgłoszenia ewentualnej zmiany przeznaczenia nieruchomości dokonuje jej właściciel, który jest podatnikiem podatku od nieruchomości dla tej nieruchomości.

Zgłoszenie dla celu podatku od nieruchomości nie podlega opłacie.

Wysokość stawek podatku od nieruchomości określa rada gminy w drodze uchwały. Uchwała podejmowana jest zwykle pod koniec roku kalendarzowego, a stawki zaczynają obowiązywać od 1 stycznia roku następnego. Dla osoby fizycznej podatek od nieruchomości ustalany jest przez organ podatkowy w drodze decyzji. Podatek płatny jest w 4 ratach, w terminach do 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada. Natomiast spółki wpisane do KRS do dnia 31 stycznia danego roku są zobowiązane złożyć Deklarację na podatek od nieruchomości. Podatek opłacają do dnia 15 każdego miesiąca, a za styczeń do 31 stycznia.

Dla nieruchomości położonych **na terenie miasta Nowego Sącza** wszelkich formalności należy dokonać w **Wydziale Podatkowym** Urzędu Miasta Nowego Sącza (Rynek 1). Formularze podatkowe oraz wykaz niezbędnych dokumentów do załatwienia sprawy dostępne są na stronie www.nowysacz.pl w Katalogu Usług.

PRZYKŁAD/zajęcie części pomieszczenia mieszkalnego na działalność gospodarczą

.....
(imię, nazwisko)

.....
(ulica, nr domu)

.....
(kod pocztowy, miejscowość)

.....
(nr NIP)

Prezydent Miasta Nowego Sącza

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczam, że na cele prowadzonej przeze mnie działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. 2018 r., poz. 646 z późn. zm.), przeznaczam część lokalu mieszkalnego położonego w Nowym Sączu przy ul. _____, zaspokajającego jednocześnie potrzeby bytowe moje i mojej rodziny.

Oświadczanie składam pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, stosownie do art. 56 ustawy z 10 września 1999 r. - Kodeks karny skarbowy.

Nowy Sącz, data _____ Podpis osoby upoważnionej: _____

7. Podejmowanie działalności gospodarczej przez cudzoziemców

Obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu - EFTA (stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym) mogą podejmować i wykonywać działalność gospodarczą na takich samych zasadach jak obywatele polscy.

Zasada ta obejmuje obywateli wszystkich państw członkowskich UE, obywateli Islandii, Lichtensteinu, Norwegii oraz Szwajcarii. Ma ona również zastosowanie w przypadku cudzoziemców, tj. osób nieposiadających obywatelstwa polskiego, którzy posiadają w Polsce:

- zezwolenie na pobyt stały;
- zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej;
- zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku m.in. z połączeniem z rodziną legalnie przebywającą w Polsce, kształceniem się na studiach;
- status uchodźcy;
- ochronę uzupełniającą;
- zgodę na pobyt ze względów humanitarnych lub zgodę na pobyt tolerowany;
- zezwolenie na pobyt czasowy i pozostają w związku małżeńskim zawartym z obywatelem polskim zamieszkałym na terytorium Polski;
- zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania działalności gospodarczej, udzielone ze względu na kontynuowanie prowadzonej już działalności gospodarczej na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej;
- ochronę czasową w Polsce;
- ważną Kartę Polaka⁵⁷.

Pozostali cudzoziemcy mają prawo do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej wyłącznie w formie spółek:

- komandytowej;
- komandytowo-akcyjnej;
- z ograniczoną odpowiedzialnością;
- akcyjnej.

Mogą także przystępować do takich spółek jako strona oraz obejmować lub nabywać udziały i akcje, o ile umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej.

Wykonując działalność gospodarczą na terytorium Polski osoby te podlegają przepisom prawa polskiego.

Transgraniczna działalność usługowa - niektórzy usługodawcy, także przedsiębiorcy z UE mogą tymczasowo świadczyć usługi na zasadzie transgranicznej w innym kraju Unii Europejskiej np. w Polsce. Obywatele państw członkowskich, którzy wykonują zawód lub prowadzą działalność w jednym państwie UE zgodnie z przepisami tego państwa, mają prawo świadczyć usługi na obszarze innego państwa członkowskiego w zakresie tego samego zawodu/działalności. Czasowe świadczenie usług może jednak wiązać

⁵⁷ Art. 4 ustawy z 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U.2018. poz.649).

się z obowiązkiem uzyskania koncesji, zezwolenia, wpisu do rejestru działalności regulowanej, certyfikatu o ile wymagają tego polskie przepisy. Nie każdy rodzaj usług można świadczyć w ramach transgranicznego świadczenia usług np. nie można świadczyć usług przewozowych, notarialnych, farmaceutycznych, medycznych, hazardowych. Dotyczy to głównie usług, których wykonywanie wymaga posiadania specjalistycznych uprawnień lub wykształcenia⁵⁸.

⁵⁸ <https://www.biznes.gov.pl/pl/firma/cudzoziemcy/chce-prowadzic-biznes-w-polsce/zasady-prowadzenia-dzialalnosci-gospodarczej-w-polsce-przez-cudzoziemcow>

8. Dane teleadresowe urzędów / instytucji (wymienionych w treści poradnika)

- 1. Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości**
ul. Wypiańskiego 13, 33-300 Nowy Sącz
tel./fax 18 442 35 68, 18 442 35 69
e-mail: ekuba@inkubator.nowysacz.pl | www.inkubator.nowysacz.pl
Godziny urzędowania: poniedziałek - piątek: 7.30 - 15.30
- 2. Okręgowy Inspektorat Pracy w Krakowie Oddział w Nowym Sączu**
ul. Pijarska 14, 33-300 Nowy Sącz
tel. 18 448 25 11, fax 18 448 25 25
e-mail: kancelaria_nowysacz@krakow.pip.gov.pl | www.krakow.pip.gov.pl
Godziny urzędowania: poniedziałek - piątek: 7.00 - 15.00
Porady prawne z zakresu prawa pracy:
INFOLINIA: poniedziałek-piątek: 9.00 - 15.00
dla dzwoniących z telefonów stacjonarnych - 801 002 006; z telefonów komórkowych - 459 599 000
Osobiście: Nowy Sącz, ul. Pijarska 14, pokój nr 4, poniedziałek - środa - piątek: 10.00 - 14.30
Porady z zakresu technicznego bezpieczeństwa pracy:
telefonicznie: 18 448 25 11
osobiście: Nowy Sącz, ul. Pijarska 14, pokój 4, poniedziałek - piątek: 7.00 - 15.00
- 3. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Nowym Sączu**
ul. Stefana Czarnieckiego 19, 33-300 Nowy Sącz
tel. 18 443 54 64, 18 442 13 54, tel./fax 18 443 57 32
adres skrytki na ePUAP: /PSSENS/skrytka
e-mail: nowysacz@psse.malopolska.pl
www.wsse.krakow.pl; psse.nowysacz.wsse.krakow.pl
Godziny urzędowania: poniedziałek - piątek: 7.25 - 15.00
- 4. Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego**
ul. Nawojowska 118, 33-300 Nowy Sącz
tel. 18 440 08 08, fax 18 440 08 08 wew. 300
e-mail: ko@pup.powiat-ns.pl | <http://nowysacz.praca.gov.pl/>
Godziny przyjęć klientów: poniedziałek - piątek: 7.00 - 15.00, w każdy ostatni wtorek miesiąca od 7.00 - 13.00
- 5. Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie**
Wydział XII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
ul. Przy Rondzie 7, 31 - 547 Kraków
e-mail: w12krs@krakow-sr.sr.gov.pl; tel. 12 619 51 78, 12 619 51 72,
Godziny urzędowania: poniedziałek: 8.00 - 18.00, wtorek - piątek: 8.00 - 15.00
Kasa sądu czynna: poniedziałek: 11.00 - 18.00, wtorek - piątek: 8.00 do 15.00

6. Sąddecki Urząd Pracy dla Miasta Nowego Sącza

ul. Węgierska 146, 33-300 Nowy Sącz

tel. 18 448 92 82, fax 18 448 93 13

sup@sup.nowysacz.pl I <http://supnowysacz.praca.gov.pl/>

Godziny urzędowania: poniedziałek - piątek: 7.00 - 15.00

Godziny przyjęć klientów: poniedziałek - piątek: 7.00 - 14.00, w każdy przedostatni czwartek miesiąca od 7.00 - 13.00

7. Małopolski Urząd Celno-Skarbowy w Krakowie - Delegatura w Nowym Sączu

ul. Piłsudskiego 50, 33-300 Nowy Sącz

tel. 18 449 53 00, fax 18 449 53 17

e-mail: delegatura.nowy-sacz.malopolskie.ucs@mf.gov.pl

www.malopolskie.kas.gov.pl

Godziny urzędowania: poniedziałek - piątek: 7.15 - 15.15

Oddział Celny w Nowym Sączu

Godziny urzędowania: poniedziałek - piątek: 8.00 - 16.00

tel. 18 449 53 32, fax 18 449 53 36

e-mail: oc.nowy-sacz.malopolskie.ucs@mf.gov.pl

8. Urząd Miasta Nowego Sącza

Rynek 1, 33-300 Nowy Sącz

tel. 18 443 53 08, fax 18 443 78 63

e-mail: urząd@nowysacz.pl I www.nowysacz.pl

Godziny urzędowania: poniedziałek - piątek: 7.30 - 15.30

Wydział Architektury i Urbanistyki

Rynek 5 (I piętro), 33-300 Nowy Sącz

tel. 18 44 86 643, 18 44 86 648, 18 44 86 700

środa - dzień wewnętrzny - dziennik podawczy przyjmuje w tym dniu klientów

Wydziału w Biurze Obsługi Mieszkańców, Rynek 1 (ratusz), pok. nr 9 (parter)

Wydział Transportu i Komunikacji

ul. Wyspiańskiego 22, 33-300 Nowy Sącz

tel. 18 443 44 87, 443 53 00 tel./fax 18 443 77 19

Wydział Przedsiębiorczości

ul. Narutowicza 6, 33-300 Nowy Sącz

tel. 18 443 43 54, 18 444 43 68, 18 444 43 67 fax 18 414 50 91

e-mail: wpr@nowysacz.pl

Wydział Podatkowy

Rynek 1 (parter), 33-300 Nowy Sącz

tel. 18 443 53 08, 18 448 65 00

Wydział Ochrony Zdrowia i Opieki Społecznej

Rynek 22 (I piętro), 33-300 Nowy Sącz

tel. 18 448 67 80 fax. 18 448 67 88

9. Urząd Skarbowy w Nowym Sączu

ul. Barbackiego 10, 33-300 Nowy Sącz

tel. 18 547 38 08, fax 18 547 38 01

www.malopolskie.kas.gov.pl

e-mail: us.nowy-sacz@mf.gov.pl

Godziny urzędowania: poniedziałek: 7.15 - 18.00, wtorek - piątek: 7.15 - 15.15

10. Urząd Statystyczny w Krakowie Oddział w Nowym Sączu

ul. Jagiellońska 52, 33-300 Nowy Sącz

tel. 18 330 49 08, fax 18 330 49 00; tel. REGON 18 330 49 41 do 43;

tel. INFORMATORIUM 18 330 49 21

e-mail: NowySacz@stat.gov.pl; www.stat.gov.pl; <http://krakow.stat.gov.pl>

Godziny urzędowania: poniedziałek: 7.00 - 17.00, wtorek - piątek: 7.00 - 15.00

Infolinia Statystyczna: 22 279 99 99 (opłata zgodna z taryfą operatora)

Konsultanci są dostępni w dniach: poniedziałek - piątek: godz. 8.00 - 15.00

11. Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych

ul. Ujastek 1, 31-752 Kraków

tel. 12 448 11 02, fax 12 448 11 05

e-mail: wi_krakow@ijhar-s.gov.pl; www.wijharskrakow.pl

Godziny urzędowania: poniedziałek - piątek: 7.30 - 15.30

Strona Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno - Spożywczych

<http://www.ijhar-s.gov.pl/>

12. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Nowym Sączu

ul. Sienkiewicza 77, 33-300 Nowy Sącz

e-mail: cot@zus.pl; Skype: [zus_centrum_obsługi_tel](#)

Infolinia ZUS - (22) 560 16 00* z telefonów stacjonarnych i komórkowych

* koszt połączenia wg umowy klienta z operatorem telekomunikacyjnym

ZUS Nowy Sącz godziny otwarcia:

Poniedziałek: 8.00 - 18.00

wtorek - piątek: 8.00 - 15.00

9. Opłata skarbową - formy i miejsca płatności

1. Forma bezgotówkowa:

Rachunek bankowy Urzędu Miasta Nowego Sącza nr:

33 1050 1445 1000 0023 5299 0531, ING Bank Śląski S.A. Oddział Nowy Sącz

W kasach Urzędu Miasta (Rynek 1 oraz ul. Wyspiańskiego 22) mieszkańcy mogą dokonywać płatności za pomocą karty płatniczej - Visa, MasterCard, oraz za pomocą płatności mobilnych w systemach BLIK oraz PeoPay.

2. Forma gotówkowa:

- **Urząd Miasta Nowego Sącza:**

- Rynek 1, parter, pokój nr 5, poniedziałek - piątek: 7.30 - 15.00;

- **Wydział Przedsiębiorczości**

- ul. Narutowicza 6 (I piętro), poniedziałek - piątek: 7.30 - 15.30;

- **Wydział Transportu i Komunikacji**

- ul. Wyspiańskiego 22, poniedziałek - piątek: 7.45 - 15.15;

- **Urząd Skarbowy w Nowym Sączu**

- ul. Barbackiego 10, poniedziałek - piątek: 7.30 - 15.00;

- **Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu**

- ul. Jagiellońska 33, poniedziałek: 8.00 - 15.30, wtorek - piątek: 7.30 - 15.00;

- **Powiatowy Zarząd Dróg w Nowym Sączu**

- ul. Wiśniowieckiego 136, poniedziałek - piątek: 7.00 - 15.00;

- **Miejski Zarząd Dróg w Nowym Sączu**

- ul. Wyspiańskiego 22, poniedziałek - piątek: 8.00 - 13.00;

- **Małopolski Urząd Celno-Skarbowy w Nowym Sączu**

- Al. Piłsudskiego 50, poniedziałek - piątek: 8.00 - 15.00.

10. Wyszukiwarki i strony internetowe pomocne przedsiębiorcy

Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej - www.firma.gov.pl - w zakładce **baza przedsiębiorców** można sprawdzić aktualny stan wpisu przedsiębiorców prowadzących działalność indywidualnie lub w formie spółki cywilnej.

Profil Zaufany <https://pz.gov.pl/pz/index> - **bezpłatne narzędzie**, dzięki któremu można załatwiać sprawy urzędowe **online** w serwisach administracji publicznej, bez wychodzenia z domu.

BIZNES.GOV.PL Serwis informacyjno-usługowy dla przedsiębiorcy:

<https://www.biznes.gov.pl/pl/firma>

Portal podatkowy - <https://www.podatki.gov.pl/wyszukiwarki/> - tutaj można skorzystać z wyszukiwarek takich jak:

- Sprawdzenie statusu podmiotu VAT;
- Sprawdzenie statusu NIP;
- Potwierdzanie numeru VAT UE (VIES);
- Wyszukiwarka Organizacji Pożytku Publicznego;
- Wyszukiwarka SIP (przeszukiwanie interpretacji ogólnych i indywidualnych organów podatkowych).

Krajowa Informacja Podatkowa

<https://www.mf.gov.pl/krajowa-administracja-skarbowa>

Główny Urząd Statystyczny - sprawdzanie informacji w rejestrze REGON

www.stat.gov.pl/regon/

Wyszukiwarka kodów PKD 2007

<http://stat.gov.pl/Klasyfikacje/> lub <https://www.biznes.gov.pl/tabela-pkd/>

Wyszukiwarka organów i instytucji

<https://www.biznes.gov.pl/szukaj-instytucji>

Wyszukiwarka podmiotów w Krajowym Rejestrze Sądowym

<https://ems.ms.gov.pl/krs/wyszukiwaniepodmiotu>

Krajowy Rejestr Sądowy

<https://bip.ms.gov.pl/pl/rejestry-i-ewidencje/krajowy-rejestr-sadowy/>

Sprawdź adres w bazie TERYT

<http://eteryt.stat.gov.pl/>

Wyszukiwarka Radców Prawnych

<http://kirp.pl/wyszukiwarka-radcow-prawnych/>

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

<https://www.uokik.gov.pl/>

Państwowa Inspekcja Pracy

<https://www.pip.gov.pl/pl/>

Główny Inspektorat Sanitarny

<https://gis.gov.pl/>

Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych

<http://orzeczenia.nsa.gov.pl/>

Internetowy Portal Orzeczeń Sądów Powszechnych

<http://orzeczenia.ms.gov.pl/>

Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości

<http://inkubatory.pl/o-aip/>

System Wymiany Informacji na Rynku Wewnętrznym IMI

http://ec.europa.eu/internal_market/imi-net/index_pl.htm

Rozwiązywanie sporów z administracją innych państw UE - SOLVIT

<https://www.gov.pl/web/przedsiębiorczosc-technologie/solvit>

oraz <http://ec.europa.eu/solvit/index%5Fpl.htm>

Twoja Europa Porady - porady na temat praw obywateli w UE

https://europa.eu/youreurope/advice/index_pl.htm

Pomoc i porady dla obywateli UE i ich rodzin

https://europa.eu/youreurope/citizens/index_pl.htm

Prowadzenie przedsiębiorstwa w Europie

https://europa.eu/youreurope/business/index_pl.htm

Portal Promocji Eksportu

<http://polska.trade.gov.pl/pl/>

Urząd Patentowy RP

<http://www.uprp.pl/>

OBYWATEL.GOV.PL - źródło informacji o usługach, które państwo świadczy dla Ciebie

<https://obywatel.gov.pl/>

Ministerstwo Sprawiedliwości

<http://ms.gov.pl/pl/>

Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii

<https://www.gov.pl/web/przedsiębiorczosc-technologie>

Portal Funduszy Europejskich

<http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/>

Baza Usług Rozwojowych

<https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl/> - ogólnopolska baza ofert szkoleniowych prowadzona przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP).

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

www.parp.gov.pl/ - realizacja programów rozwoju gospodarki, wspierających działalność innowacyjną i badawczą małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), rozwój regionalny, wzrost eksportu, rozwój zasobów ludzkich oraz wykorzystywanie nowych technologii w działalności gospodarczej.

Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju

<https://www.mii.gov.pl/strony/zadania/> - informacje o funduszach europejskich.

11. Działalność nierejestrowa

Osoba prowadząca drobną działalność (np. drobny handel lub usługi), może skorzystać z przepisów o tzw. działalności nieewidencjonowanej i uniknąć obowiązku rejestracji działalności gospodarczej.

Nie trzeba rejestrować działalności gospodarczej, jeśli:

- jesteś osobą fizyczną a przychody z prowadzonej działalności nie przekroczą w żadnym miesiącu 50 proc. kwoty minimalnego wynagrodzenia;
- nie prowadziłeś wcześniej działalności albo prowadziłeś ją, ale przed 30 kwietnia 2017 roku firma została wykreślona z ewidencji przedsiębiorców i od tego momentu nie została zarejestrowana ponownie.

Dzięki nowym przepisom, można osiągać dochody z działalności, która uznawana była wcześniej za działalność gospodarczą i wiązała się z wieloma obowiązkami (składki i inne obowiązki wobec ZUS, sposób rozliczania podatków).

Korzystając z przepisów o działalności nierejestrowej:

- nie trzeba zgłaszać działalności w ewidencji przedsiębiorców (CEIDG), urzędzie skarbowym i GUS (nie będziesz potrzebował numerów identyfikacyjnych NIP i REGON);
- nie trzeba płacić z tego tytułu składek na ubezpieczenia w ZUS i składać deklaracji ZUS (w niektórych sytuacjach np. przy umowie o świadczenie usług albo zleceniu, składki będzie musiał odprowadzać Twój zleceniodawca);
- nie trzeba płacić comiesięcznych (albo kwartalnych) zaliczek na podatek;
- nie trzeba prowadzić skomplikowanej księgowości (tylko uproszczoną ewidencję sprzedaży)⁵⁹.

⁵⁹ www.biznes.gov.pl

Rejestracja w CEIDG jest całkowicie bezpłatna.

Na rynku funkcjonują firmy komercyjne przysyłające przedsiębiorcom oferty dokonania wpisu do prowadzonych przez siebie rejestrów. Wpis do tych rejestrów nie upoważnia do wykonywania działalności gospodarczej na terytorium Polski. Ma on charakter czysto informacyjny czy reklamowy. Podanie przez przedsiębiorców swoich danych takim firmom, a także wniesienie ewentualnych opłat, **jest całkowicie dobrowolne**.

Publikowane przez takie firmy dane nie korzystają z domniemania wiarygodności, a fakt figurowania podmiotu w takim rejestrze w żaden sposób nie świadczy o formalnoprawnym zarejestrowaniu firmy. Tworzone przez tego typu firmy ewidencje stanowią próbę powielenia ogólnodostępnych bezpłatnych informacji o przedsiębiorcach, zawartych w publicznych rejestrach CEIDG czy też REGON.

Zalecamy przedsiębiorcom rozważyć przed podejmowaniem współpracy z firmami oferującymi odpłatne wpisy do komercyjnych rejestrów⁶⁰.

⁶⁰ <https://prod.ceidg.gov.pl/CEIDG.CMS.ENGINE/?D;15bc8aee-0cbc-47a4-8a5b-f8bf81781457>

Notatki

[illegible]

Notatki

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

egzemplarz bezpłatny

ISBN 978-83-949555-3-3

Urząd Miasta Nowego Sącza

Rynek 1, 33-300 Nowy Sącz
tel. +48 18 448 65 00, fax: +48 18 443 78 63
urząd@nowysacz.pl • www.nowysacz.pl

